БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 26 (16.109) • 31 январь 1975 йил, жума • Баҳоси 2 тийин

Хўжаобод районидаги «Москва» колхозининг илғор чорвадори Озода Содиқова 1974 йилни катта ғалаба билан якунлади. У ўз боқимидаги 18 бош соғин сигирдан 46 тонна серкаймоқ сут соғиб олди. Беш йилликнинг якунловчи йилида эса 50 тонна сут соғиб олишга аҳд қилди. Суратда: О. Содиқова.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ).

ҲАЁТ ОЙНАСИ

Газетхон хатлари ҳар куни эрталаб қуёш нурлари билан бирга редакцияга кириб келади. Улардаги илҳомбахш сатрлар, рақам ва фактлар замирида меҳнаткашларнинг буюк яратувчилик қудрати, бой ички дунёси, улкан ҳаёт тажрибаси ётади. Коммунистик партия матбуот сўзининг кучини, унда босилаётган хатларнинг моҳиятини юксак қадрлайди. Совет матбуоти — партиямизнинг энг ўткир ғоявий қуроли, жанговар минбаридир. Партия ана шу минбар орқали ҳар куни кенг меҳнаткашлар оммаси билан фикрлашиб, маслаҳатлашиб туради. Уларни коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этади.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида таъкидланганидек, «Бизнинг барча муваффақиятларимиз қаҳрамон ишчилар синфи, шонли колхозчи-деҳқонлар, халқ зиёлилари, совет хотин-қизлари, ажойиб ёшларимиз, ССР Иттифоқидаги барча миллат меҳнаткашлари илҳомбахш меҳнатининг натижасидир». Серқуёш республикамизнинг юбилей йилида қўлга киритган ютуқлари, забт этган буюк чўққилари бунинг ёрқин далилидир. Ҳозирги замон техникаси билан қуролланган саноатнинг юздан ортиқ қудратли тармоқлари ишлаб турибди. Комплекс механизациялашган пахтачилик ва чорвачилик хўжаликлари гуркираб, ривожланишнинг ойдин йўлига чиқиб олди. Илм-фан ўчоқлари, маданий-маиший, коммунал хизмат кўрсатиш тармоқлари кенг равнақ топмоқда.

Буюк ғалабанинг 30 йиллиги муносабати билан бутун мамлакат бўйлаб кенг қулоч отаётган янги-янги ташаббуслар, меҳнат ғайрати совет халқлари оммавий қаҳрамонлигининг ёрқин намойишига айланмоқда. КПСС ва Совет давлатининг ленинча миллий сиёсати тарихий ғалабасини, унинг халқаро аҳамиятини янада ёрқинроқ, зўр кўтаринкилик билан намойиш этади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXIV съездида таъкидлаб ўтганидек. «...Улуғ Ватан уруши йилларида Ватанимизнинг озодлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилган солдатлар ва командирлар ҳақида хуш келадиган гапларни айтмай илож йўқ. Уларга уруш йилларининг жуда оғир машаққатларидан кейин ҳам дам олишга тўғри келмади: фронтчилар яна фронтга — меҳнат фронтига келишди». Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, инвалидларига, урушда ҳалок бўлганларнинг оилаларига катта ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Кишиларнинг бу қатламига жойларда қанчалик меҳрибонлик, дилкашлик кўрсатилаётгани тўғрисида бизга хат-хабарлар келиб турибди.

Кейинги йилларда меҳнаткашларнинг хатлари ва аризалари характерида туб ўзгаришлар рўй берди. Уларда иқтисодий ва социал аҳамиятга эга бўлган муҳим проблемалар кун тартибига қўйиладиган бўлиб қолди. Одамларнинг қалбини тўлқинлантираётган, уларни янги-янги зафарларга даъват этаётган масалаларни илғаб олиш ва амалга оширишда Избоскан, Ромитан, Боёвут район партия, совет ташкилотлари муайян тажриба тўпладилар. Мазкур районларда меҳнаткашларга қулайлик туғдириш мақсадида қишлоқ, посёлка Советлари қошида «Кишиларнинг истак ва талабларини ўрганувчи» доимий ҳаракатдаги комиссиялар ишлаб турибди. Комиссия аъзолари меҳнаткашларнинг хат-хабарлари, шикоят ва аризаларини чуқур ўрганиб, таҳлил қилади. Энг муҳими ана шу камчилик ёки нуқсонни келтириб чиқарган сабаблар анализ қилинади ва уларни бартараф этиш тадбирлари белгиланади.

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларнинг хатларини қараб чиқиш ва уларни қабул қилишни ташкил этиш соҳасидаги ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида партия, совет ташкилотлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари зиммасига юксак талаблар қўйилган. КПСС XXIV съезди, партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари олға сураётган вазифаларни чуқур ҳис қилган раҳбар меҳнаткашларнинг хат ва сигналларига ҳеч қачон бефарқ қарамайди. Бу хатлар ва сигналларда халқнинг бой ҳаёт тажрибаси, совет кишиларининг юксак ҳис-туйғулари, кайфият ва эҳтиёжлари ётади. В. И. Ленин меҳнаткашларнинг хатларини чинакам инсоний ҳужжатлар деб атаган, уларга тўраларча эътиборсизликни қаттиқ танқид қилган, бирорта ҳам сигнални эътиборсиз қолдирмаслик, бюрократлик ва бошбошдоқлик фактларини омманинг эътиборига ҳавола қилишни талаб этган эди. Совет маъмурияти машинаси, — деб таъкидлаган эди Владимир Ильич Ленин, — аниқ, виждонан ва илдам ишлаши керак.

Бир қанча область ижроия комитетлари, министрликлар, идораларнинг раҳбарлари меҳнаткашлар хатларида кўтарилган актуал масалаларни амалга оширишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Улар махсус ижро дафтарларига эга. Бу дафтарларга хатнинг мазмуни, вақти, контролга олинган муддати, ижроси учун жавобгар шахслар ва ниҳоят унинг амалга оширилгани тўғрисида махсус белгилар қўйиб берилади. Меҳнаткашлар хатларининг тақдири ана шулар билангина чекланиб қолмайди. Хатда кўтарилган масалалардан турли тадбирлар ўтказишда кенг фойдаланилади. Партия, совет, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларининг иш планлари тузилаётганда одамларнинг овози, фикр-мулоҳазалари ҳисобга олинади. Бу эса ўз навбатида меҳнаткашлар ўртасида олиб бориладиган партиявий-сиёсий, оммавий-ташкилий ишларнинг мазмунини бойитади.

Афсуски, айрим министрликлар, идора ҳамда уларнинг қуйи звенолари, шунингдек, баъзи шаҳар ва район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари бу муҳим ишга етарли масъулият билан қараётганликлари йўқ. Талабчанлик, назорат қилишнинг сусайтириб юборилгани натижасида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини қараб чиқиш муддатлари чўзиб юборилмоқда. Одамлар овозини менсимаслик, уларга етарли эътибор бермаслик, юзакичилик, бюрократчилик фактлари ҳам йўқ эмас. Амударё, Риштон, Ҳазорасп район партия, совет ташкилотларида меҳнаткашлар хатларига ҳозиржавоблик кўрсатилмаяпти.

Лекин шуни ҳам айтиб ўтиш кераккн, баъзан аризачилардан «қутулиш» мақсадида қуруқ ваъдалар берилади. Амалда эса, бу ваъдалар бажарилмайди. Натижада раҳбарнинг ҳам, идоранинг ҳам обрўйига путур етади. Вазифа — меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларини қараб чиқиш, уларни қабул қилишни янада такомиллаштириш, одамларга ғамхўрлик, дилкашлик ва меҳрибонлик кўрсатишдан иборатдир. Хатга эътибор — элга эътибор демакдир. Ҳамма вақт халқ ғами, эл-юрт ташвиши билан яшашнинг ҳам ўзгача гашти бўлади. Бу, халқ хўжалиги вазифаларини, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили режаларини муваффақиятли бажаришга баракали таъсир кўрсатади.

Жонажон партиямизнинг «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун» деган олижаноб шиори ҳаётимизда тўла рўёбга чиқмоқда. КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари совет кишилари тўғрисида чинакам ғамхўрлик ва оталарча меҳрибонлик руҳи билан суғорилгандир. Меҳнаткашлар хатларида илгари сурилаётган масалаларни қунт билан ўрганиш, амалга ошириш масаласи кундалик ишларнинг марказий ўринларидан бирини эгаллаб келмоқда. Бундан буён ҳам одамлар қалбини ҳаяжонга солаётган, ҳаёт тақозо этаётган проблемалар, актуал масалаларга диққат-эътиборни ошириш энг муҳим вазифадир.

1975 — БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛИ

ЮКСАК СУРЪАТ ВА СИФАТ УЧУН!

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхози чорвадорлари қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар қўй-қўзиларни вақтида озиқлантириш билан бирга яйловларда ҳайдаб боқишга ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Суратда: колхознинг пешқадам чўпони Абдуғани Юсупов. У ўз боқимидаги ҳар юз совлиқдан 110-113 тадан қўзи олишга аҳд қилган.

Е. Ботиров фотоси, (ЎзТАГ).

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛ МАРРАЛАРИ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОН ТЕХНИКА ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

В. И. Ленин номли Тошкент электрон техника заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, белгиловчи 1974 йил планини муваффақиятли бажардилар.

Ўтган йил ишлаб чиқариш ҳажми 25 процент, меҳнат унумдорлиги 22 процент кўпайди. Бу — план топшириқларидан анча юқори. Беш йилликнинг тўрт йили плани 1974 йил июлида, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг эллик йиллик юбилейи арафасида эса меҳнат унумдорлиги юзасидан беш йиллик топшириқ бажарилди.

Завод коллективи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга муносиб ҳисса қўшишга интилиб, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан ўз зиммасига қўйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

— 1975 йил плани барча техника иқтисодий кўрсаткичлар бўйича барвақт, — 26 декабрда бажарилади. Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича беш йиллик план совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабасининг 30 йиллигигача бажарилади;

— меҳнат унумдорлиги 1974 йилда эришилганига нисбатан 22 процент оширилади. Маҳсулот ҳажми ўсишининг 80 проценти меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига олинади;

— прогрессив технологияни қўллаш ҳамда тежаб-тергаш тадбирларини амалга ошириш ҳисобига 300 минг сўмлик энг тахчил материаллар ва бир миллион киловатт-соат электр энергияси тежалади;

— шартли йиллик иқтисодий самараси бир миллион сўмга борадиган 600 тадан ошиқ рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилиши таъминланади;

— янги серунум машина-ускуналарни, шу жумладан механизациялашган поток линияларни ҳамда 150 та технологик ва контроль ўлчов машина-ускуналарини ишлаб чиқаришга жорий этишдан бир миллион сўмлик иқтисодий самара олинади;

— ишлаб чиқариш қувватларини янада ошириш мақсадларида заводнинг қурилаётган объектлари учун лойиҳа смета ҳужжатлари, машина-ускуналари ўз вақтида тайёрлаб қўйилади;

— халқ истеъмоли моллари сифати яхшиланишига эришилади, бултурги йилга нисбатан 30 процент кўп шундай моллар чиқарилади.

В. И. Ленин номли Тошкент электрон техника заводининг коллективи зиммага олинган социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилиши учун ҳамма куч-қувватлари, билими, орттирган тажрибаларини сарфлайди ҳамда тўққизинчи беш йиллик планларини барвақт бажариш ишига зарбдор меҳнати билан муносиб ҳиссасини қўшади, деб Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукуматини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматини ишонтиради.

Мажбуриятлар В. И. Ленин номли Тошкент электрон техника заводи партия-хўжалик активининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ДИПЛОМАТИЯ МУНОСАБАТЛАРИ ЎРНАТИЛГАНЛИГИНИНГ 25 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Совет Иттифоқи билан Вьетнам Демократик Республикаси ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилган куннинг 25 йиллиги муносабати билан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг Бош министри **Фам Ван Донгга** табрик телеграммаси йўллади.

Ўтган чорак аср мобайнида, дейилади телеграммада, давлатларимиз ўртасидаги муносабатлар катта ва ажойиб йўлни босиб ўтди. Бинобарин, биз биргаликдаги куч-ғайратларимиз натижасида марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализмининг мустаҳкам принципларига асосланган Совет—Вьетнам алоқалари чинакам қардошлик, дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик намунаси бўлиб қолганлиги билан фахрланишга ҳақлимиз. Шу муносабатларни муттасил мустаҳкамлаш ва ривожлантириш — социалистик ҳамдўстлик, халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлашдан иборат олижаноб ишга қўшилган муҳим ҳиссадир.

Ўзларининг интернационал бурчларига содиқ бўлган совет кишилари қаҳрамон Вьетнам халқининг ҳозирги тарихи барча босқичларида — мустамлакачилар ва империалистик агрессорларга қарши мардона кураш олиб борилган йилларда ҳам, тинч хўжалик қурилиши даврларида ҳам у билан ҳамдам бўлдилар. Совет халқи ВДРдаги социалистик қурилишда, Париж битимининг қатъий ва оғишмай бажарилишини таъминлаш учун ва Вьетнамни тинч қайта бирлаштириш йўлида босқичма-босқич олға силжиш учун қулай шарт-шароитлар яратиш йўлидаги курашда ўзининг вьетнамлик қардошларига бундан буён ҳам ёрдам бераверади.

(ТАСС).

А. А. ГРОМИКОНИНГ СУРИЯГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Келишиб олинганига мувофиқ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико шу йил 1-3 февралда дўстлик визити билан Сурия Араб Республикасида бўлади.

ДЕЛЕГАЦИЯ ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДА

Шри Ланка Республикаси ирригация, энергетика ва тош йўллар министри М. Сенанаяке бошчилигидаги ушбу республика ҳукумат делегацияси Тошкентга келди.

29 январда делегацияни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев қабул қилди.

(ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

30 январь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида тантанали вазиятда республиканинг илғор ходимларидан бир группасига мукофотлар топширилди.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги органлари ходимларининг бир группаси «Жамоат тартибини қўриқлашдаги аъло хизмати учун» медалини олди.

Бинокорлар, автомобиль транспорти ва халқ хўжалигининг бошқа соҳаларидаги ходимларининг бир группасига, фан ва маданият арбобларига Ўзбекистон ССРнинг фахрий унвонларини бериш тўғрисидаги гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган нишонлар, шунингдек республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов топширди. У мукофотланган ўртоқларни самимий табриклади, ишда бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувларини тилади.

ЯНГИ ЮКСАК ВАЗИФАЛАР

НАШРИЁТ ХОДИМЛАРИ ВА ПОЛИГРАФИЯЧИЛАРНИНГ КЕНГАШИ

30 январда Тошкентда Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ходимларининг бўлиб ўтган республика кенгаши Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети корхоналари ва ташкилотларининг 1974 йилги иш якунларини ҳамда КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқи, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати асосида нашриёт ва полиграфия ходимларининг вазифаларини муҳокама қилди. Кенгашда Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетининг раиси З. И. Есенбоев доклад қилди.

Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева қатнашди.

Кенгаш иштирокчилари тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш тадбирларини белгиладилар ва 1975 йилга социалистик мажбурият қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

ЁШЛАРНИНГ УЛКАН РЕЖАЛАРИ

КПСС Марказий Комитети ишчилар, колхозчилар, мутахассислар, олимларни, барча совет кишиларини 1975 йил план топшириқларини тўла ва ошириб бажариш учун, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун, беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздиришга чақирди. Камроқ чиқим қилиб, кўпроқ, сифатлироқ маҳсулот берайлик! — деган шиор мусобақанинг шиори бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

(КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан).

Ленин комсомоли, совет ёшлари КПСС Марказий Комитетининг табригидан, жонажон партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ВЛКСМ XVII съездида сўзлаган доно ва илҳомбахш нутқидан астойдил мамнун бўлдилар.

Ҳозирги кунда КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан илҳомланган Ўзбекистон студентлари ва ўқувчи ёшлари бутун совет халқи билан биргаликда тўққизинчи беш йиллик планларини муваффақиятли тугаллаш учун зўр ғайрат билан ижодий меҳнат қилмоқдалар.

Студентларнинг оммавий ватанпарварлик ҳаракати вужудга келганидан буён ўтган ўн йил ичида совет ёшларининг етакчиси комсомолнинг шонли ишлари йилномасида порлоқ саҳифа бўлиб қолди. Биз, студентлар қурилиши отрядлари республика слётининг қатнашчилари Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг 30 йиллиги ва Ўзбекистон ленинчи Коммунистик ёшлар союзининг 50 йиллиги арафасида студентлар оммавий ватанпарварлик ҳаракати якунларини тўплаш учун йиғилдик. Ана шу ўн йил мобайнида студентлар отрядларида 122 минг студент, ўрта махсус ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари меҳнат ва ижтимоий-сиёсий чиниқиш мактабини ўтди. 125 миллион сўмдан ортиқ капитал маблағ ўзлаштирилди.

Ёш бинокорлар ўз ғайрат-шижоатлари ва изланишларини партиянинг хоҳиш-иродаси билан энергетика, металлургия, машинасозлик, химия гигантларини қуришга, Мирзачўл, Қарши ва Сурхон-Шеробод даштларидаги қўриқ ерларини ўзлаштиришга, ноёб газ қувурлари ва гидротехника иншоотлари қуришга сарф қилдилар.

Яна бир меҳнат семестри тамом бўлди. У семестрда қатнашган ёшлардан ҳар бири учун гражданлик етуклиги мактаби бўлиб қолди. Бу семестр бунёдкорлик, актив ижтимоий-сиёсий фаолияти пафоси билан тўлиб тошди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги нишонланган йилда студентларнинг қўшган ҳиссаси қуйидагилардан иборат бўлди: 28,3 миллион сўмлик, шу жумладан республикада 21,5 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Бу — планда белгиланган топшириқдан 4,1 процент ортиқдир. Уй-жой, маданий-маиший ва ишлаб чиқариш объектларидан 109 таси фойдаланиш учун топширилди. Қурилиш отрядларининг жангчилари «Комсомол — қишлоқ мактабига» деган шиор остида Бутуниттифоқ миқёсида ўтказилган ҳаракатда қатнашиб, 277 та қишлоқ мактабини ремонт қилдилар, ихтисослаштирилган 220 кабинетни жиҳозладилар. Мактаб кутубхоналари фондига яна 21 мингта китоб қўшилди. Студентлар 350 инвалидга ва Улуғ Ватан уруши йилларида ҳалок бўлганларнинг оилаларига амалий ёрдам бердилар.

Биз учун, Улуғ Ватан уруши қатнашчиларининг ўғил-қизлари ва набиралари учун зафар Қизил Байроғи, оталаримизнинг байроғи — тўққизинчи беш йиллик олдинги марраларида меҳнат ғалабаларимизнинг ҳам байроғидир.

Улуғ Ленининг коммунизмни ўрганиш, коммунизм қуриш ҳақидаги васиятини бажаришдан ҳам юксак бурч ва шараф йўқ.

Биз келажакка интилмоқдамиз. Бунинг маъноси шуки, биз стахановча меҳнат қилишга, бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан яхшироқ ишлашга астойдил ҳаракат қилмоқдамиз!

Бизнинг бутун фикри-зикримиз, оташин қалбимиз, ғайрат ва ташаббусимиз, жасорат ва шижоатимиз, келгуси авлодлар бахт-саодати йўлидаги меҳнатимиз зарур бўлган жойларга қаратилган. Байкал-Амур магистрали, РСФСРдаги қора тупроқли бўлмаган зона ва комсомолларнинг бошқа зарбдор иншоотлари биз учун ҳаракатга чорловчи даъват бўлиб қолди.

30 миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштириш керак. Биз буни беш йилликнинг якунловчи йилида юксак марра қилиб белгилаб олдик. «Зарбдор меҳнатимизни, юксак иш сифатини, аъло ўқишни — Ватанга, партияга бағишлаймиз!» деган шиор бизнинг шиоримиздир.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ҳузуридаги Студентлар қурилиш отрядлари республика штаби.

1975 йил январь.

ЎЗБЕКИСТОН КИНЕМАТОГРАФИЯСИНИНГ БУГУНИ ВА ЭРТАСИ

Ўзбекистон кинематография ходимлари активининг йиғилиши КПСС Марказий Комитетининг «Совет кинематографиясини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори қандай амалга оширилаётганлигига бағишланди. Бу йиғилиш 30 январь куни Тошкентда бўлиб ўтди. Докладчи — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитетининг раиси А. А. Абдуллаев, музокарада сўзга чиққан бошқа нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг қарори эълон қилинганидан кейин ўтган икки ярим йил мобайнида республикадаги ҳар иккала киностудия қилган иш натижаларини якунладилар, айрим муваффақиятларни ва камчиликларни таъкидлаб ўтдилар. Ана шу вақт ичида кино ва телевидение экранлари учун 27 та бадиий лента, юзга яқин ҳужжатли ва илмий оммабоп фильм яратилди. Бу асарларнинг тематикаси ва жанрлари ранг-барангдир, республика кинематографиячилари замонавий мавзуларга тез-тез мурожаат қилиб ёшлар образини яратмоқдалар, болалар учун ленталар ишлаб чиқармоқдалар.

Ўзбек усталарининг кўпгина асарлари кенг томошабинлар томонидан ҳақли равишда эътироф этилди, кўрикларда, конкурсларда, фестивалларда мукофотлар, дипломлар билан тақдирланди.

Шунга қарамасдан республика кинематографиячилари партия қарорида кўрсатиб берилган юксак талабларни бажариш учун барча имкониятлардан тўла фойдаландилар, деб бўлмайди. Жамоатчилик орасида ғоят манзур бўладиган, бутун мамлакатимиз кинематографиясида унутилмас воқеа бўладиган асарлар яратилганича йўқ.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов нутқ сўзлади.

Йиғилиш иштирокчилари партиямиз Марказий Комитетининг кинематография соҳасидаги қарорини муваффақиятли амалга ошириш тадбирларини белгиладилар.

(ЎзТАГ).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги корхоналарининг коллективлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига амалий иш билан жавоб бериб, маҳсулот реализация қилиш бўйича январь ойи планини 29 январда бажардилар. Ишлаб чиқарилаётган пахта толасининг юксак сифатли бўлиши таъминланди, уни мамлакатнинг тўқимачилик фабрикаларига ва хорижий мамлакатларга юбориш топшириғи бажарилди. Саноатчилар планга қўшимча 8 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилишади.

(ЎзТАГ).

ИЖОДИЙ МЕҲНАТ САМАРАСИ

Репортаж

Иккинчи смена бошланишига ҳали ярим соатча бор. Шунинг учунми, Ҳасан Нуруллаев завод ҳовлисидан шошилмай ўтиб борарди. Ҳаво очиқ. Куёш нурлари жўнатишга тахт қилиб қўйилган зангори тракторлар узра жилва қилади. Ҳасан бу «пўлат от»лардаги «ТТЗ» деган ҳарфлардан бир зум кўз узолмай қолди.

— Ҳа, биринчи марта кўряпсанми, — деб қолди орқадан кимдир. Қараса, дўсти Саидаҳмад Юсупов.

— Ўз қўлимиз билан тайёрлаганимиз учунми, кўзга жуда иссиқ кўринар экан, — жавоб берди Ҳасан.

— Нега шунақа, биласанми? — деди Саидаҳмад ва жавобини кутмаёқ ўзи гапира бошлади:

— Чунки, ана шу тракторларнинг ҳар бирини яратиш учун сену менга ўхшаган қанчадан-қанча ишчилардан куч ,билим, маҳорат, фидокорона меҳнат талаб этилади. Мақтаниш эмас-у, бу азамат машиналарнинг ҳар бирига қалбимизнинг қўри қўшилган, ҳар бир узелга пешона теримиз синган. Ё нотўғрими? Мана энди ўзинг ҳисобла: ўтган йили пландаги 21634 та ўрнига 22268 та трактор ишлаб чиқардик. Ана шу тракторларнинг ҳар бирида қанча меҳнатимиз бор экан?

— Худди шоирга ўхшайсан-а? — деди ўзини кулгудан тўхтатолмай Ҳасан.

— Нима қипти? Ахир биз, ишчилар ишга ижодий ёндошмасак, корхонамиз шунчалик ютуқларга эришармиди?

Заводнинг қанақа бўлганлигини Ҳасан яхши билади. Самарқанд областининг Қорадарё районида туғилиб-ўсган Ҳасан Тошкентга тушганида, бир иш билан Қибрай томонга ўтади.

— Мана бу «Ташавтомаш» заводи бўлади, — деди йўлда ҳамроҳи.

— Эҳ-ҳа, колхозларда пахтани қоп-қанорсиз ташиётган автоприцеплар шу ерда ясалар экан-да? Қизиқ, томоша қилгани қўйишармикин?— Бу фикр Ҳасаннинг миясини чулғаб олган эди.

Хуллас, ичкарига киришди. Автоприцепларнинг қандай тайёрланишини ўз кўзи билан кўрди.

«Тамом! Шу ерда қоламан! Заводда ишлайман!» Ҳасан шу қарорга келди.

...Мана шунга ҳам бир неча йил бўлди. Бу орада Ҳасан оддий шогирдликдан етук ишчига айланди. Илгариги содда қишлоқ йигити эмас. Ҳасан ўз ишига юксак онглилик билан муносабатда бўлади. Ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланишга ҳаракат қилади. Социалистик мусобақанинг олдинги сафида боришга интилади.

— Ҳасан Нуруллаев 1976 йил ҳисобига ишлаяпти, — дейди у ҳақда фахр билан корхона директори П. Мирзааҳмедов. —Мен Маҳмуд Туробов, Эркин Жапалиев, Валерий Турин сингари яна уч юзга яқин ишчининг номини бирма-бир санаб беришим мумкин. Улар ҳам Ҳасан каби 1976 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришяпти. Уч мингдан ортиқ ишчи эса ўз зиммасига оширилган мажбуриятлар қабул қилди.

Корхона ҳам одамлар қатори ўсмоқда, кучга тўлмоқда. Ҳасан яхши эслайди: бир пайтлар завод кичкина, қуввати кам, ишчи кучлари оз корхона эди. Лекин бора-бора унинг техник имкониятлари ортди. План-топшириқларини ошириб бажара бошлади. У кўпгина мураккаб топшириқларни ҳал қила олиш даражасига етди. Ана шунда партия ва ҳукумат корхонани пахтачилик учун мослаштирилган тракторларни ишлаб чиқарадиган заводга айлантиришга қарор қилди. Ўзбекистонда трактор саноати Ҳасанларнинг кўз ўнгида туғилди, камол топмоқда. 1972 йилдан бошлаб эса корхона «СССР 50 йиллиги» номли Тошкент трактор заводи, деб юритиладиган бўлди.

«Энг муҳими, одамлар, ишчилар онгидаги ўзгаришдир» — хаёлидан кечирди Ҳасан. Илгари қандай эди? Ишчилар кўп эҳтиёт қисму деталь ишлаб чиқарсак бас, деб ўйлашарди. Энди улар ҳам сифат, ҳам миқдор учун курашмоқдалар. «Заводимизда сифатни бошқаришнинг тармоқ системаси жорий этилаётгани заб иш бўляпти-да. Нега десангиз, бу система ўз ичига ҳам ташкилий ишлаб чиқариш тадбирлар комплексини қамраб олади-да!».

Бу система биринчи галда ишлаб чиқаришни техник жиҳатдан жиддий тайёрлаш ва маҳсулот сифатини такомиллаштириш учун шароит яратиб беради. Масалан, йиғув участкасида пайвандлаш ишларини механизациялаш 95 процентга етказилгани учун маҳсулот сифати кескин яхшиланди, деталнинг мустаҳкамлиги ортди.

Ҳозир барча ишлаб чиқариш участкаларида сифатни таъминлашнинг бирламчи асоси бўлган конструкторлик ва технологик ҳужжатлар қунт билан ўрганиляпти. Бундан ташқари, сифат бўйича тузилган доимий комиссия-чи! У корхонада ўз фаолиятини тобора кенгайтириб бормоқда. Деталларни заводда аттестациядан ўтказиш қоидаси жорий этилди.

Сифат комиссиялари цехларда ҳам тузилган. Улар мунтазам суратда «сифат кунлари» ўтказиб туради. Яқинда бундай тадбир бутун завод миқёсида ўтказилди. Унда мастерларнинг барча участкаларда маҳсулот сифатини оширишдаги иштироки муҳокама қилинди. Буларнинг ҳаммаси ажойиб натижалар бераётир. Ўтган йили брак корхона миқёсида 1970 йилга нисбатан бир ярим баробар камайди. Брак маҳсулотсиз ишлаш учун кураш бошланди.

— Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилидаги муқобил планларимиз ва оширилган социалистик мажбуриятларимиз ҳам чакана эмас, — деди Ҳасаннинг хаёлини бузиб Саидаҳмад.

— 25 минг трактор, 30 мингдан зиёд прицеп, — деди Ҳасан. — Ҳаммамиз бир тан-бир жон бўлиб, суръатни бўшаштирмай ички резервлардан унумли фойдаланиб, тежамкорлик билан, ишнинг кўзини билиб меҳнат қилсак, топшириқларни 20 ноябрдаёқ бажаришимиз мумкин.

— Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида: «Тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун курашда меҳнат коллективлари олдида, ҳар бир совет кишиси олдида конкрет вазифалар турибди. Бу вазифалар ўз вақтида, виждонан, ишнинг кўзини билиб ҳал этилиши жуда муҳимдир. Шунга интилмоқ керакки, ҳар бир киши қунт билан ижодий меҳнат қилсин, меҳнат, давлат интизомига риоя этсин, ўзига ва ўртоқларига юксак талабчан бўлсин», — дейилган-да.

— КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1975 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун саноат, қурилиш, транспорт ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарори ҳам ишчиларимиз кўчига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Улар январь ойи топшириқларини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт беришди.

Икки қадрдон гап билан бўлиб иш жойларига етиб келишганини сезмай қолишди. Ана, қадрдон дастгоҳлар!.. Бу дастгоҳлар ҳозир ўз эгаларининг ишчилик шарафи, ғурури, бахти ҳақида достон тўқимоқчи бўлгандай бир маромда гувиллаб кетади.

Э. ХЎЖАЕВ,
Тошкент трактор заводи.

ҚАҲРАМОНОНА МЕҲНАТИМИЗ—ВАТАНГА!

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ УМУМАРМИЯ КЕНГАШИ

29 январда Москвада идеология ходимларининг умумармия кенгаши тугади. Бу амалий учрашув иштирокчилари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречконинг «КПСС Марказий Комитетининг қарорлари асосида СССР Қуролли Кучларидаги идеология ишининг вазифалари» тўғрисидаги докладини муҳокама қилдилар.

Кенгашда қатнашган жангчилар бутун совет халқи билан биргаликда Коммунистик партиянинг доно сиёсатини, партия Марказий Комитетининг ҳамда ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш борасидаги кўп қиррали ва тинимсиз фаолиятини қизғин маъқуллаётганликлари ва якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини айтдилар. Нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорларини ва омманинг ижодий кучларига астойдил ишонч ҳисси билан суғорилган КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини коммунистлар ва барча жангчилар баланд руҳ билан кутиб олганликлари тўғрисида гапирдилар.

Армия ва флот жангчилари Коммунистик партиянинг империалистлар найрангларига нисбатан ҳушёрликни сира бўшаштириш мумкин эмаслиги, СССР Қуролли Кучларининг жанговар тайёрлигини ошириш зарурлиги тўғрисидаги йўл-йўриқларини ҳамиша эсда тутадилар. Армия билан флот олдида турган вазифаларни ҳал этишда идеология иши муҳим роль ўйнайди. Совет жангчиларида марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш, уларда ғоявий эътиқодни тарбиялаш, коммунизм идеалларига садоқат, ўз халқига, партияга ва Ватанга меҳр-муҳаббатни тарбиялаш — армия ва флотдаги бутун партиявий-сиёсий ишнинг асосий вазифасидир.

Кенгашда А. А. Гречко якунловчи нутқ сўзлади.

Кенгаш иштирокчилари командирларга ва сиёсий ходимларга, пропагандистларга ва агитаторларга, СССР Қуролли Кучларининг барча идеология ходимларига қарата якдиллик билан мурожаат қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитетига баланд руҳ билан мактуб қабул қилинди. Кенгаш қатнашчилари ушбу мактубда ленинчи Марказий Комитетни ишонтириб айтдиларки, коммунистлар билан комсомоллар, барча совет жангчилари ўз халқига бундан кейин ҳам садоқат билан хизмат қиладилар, социалистик Ватаннинг хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун куч-ғайратларини аямайдилар. Совет Қуролли Кучлари Коммунистик партиянинг биринчи чақириғи биланоқ севикли Ватанимизнинг муқаддас чегараларини ҳимоя қилишга, ўзларининг ватанпарварлик ва интернационал бурчларини шараф билан бажаришга ҳамиша тайёрдирлар.

(ТАСС).

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг журнали — «Ўзбекистон агитатори»нинг биринчи сони босмадан чиқди. Унда Ўзбекистон КП Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг аввалги нашрлари — «Агитатор блокноти» ва «Ўзбекистон агитатори»нинг анъаналари давом эттирилган.

Янги журнал расмлар билан безатиладиган нашрдир. Унинг ҳажми ва формати катталаштирилган. Бу эса идеология фронтининг кўп минг кишилик жангчилари фаолиятини кенг ёритиш, агитация ва пропаганда ишларининг хилма-хил формаларини ёрқин ва ишонарли кўрсатиш имконини беради.

Журналнинг биринчи сони журналхонларга мурожаат билан очилиб, унда «Оммавий-сиёсий ишлар самарадорлигини оширайлик» сарлавҳали бош мақола берилган.

Журнал саҳифаларида оммавий агитация иши масалаларини ўрганувчиларга ёрдам тариқасида «Агитатор — социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун курашчи» сарлавҳали мақола эълон қилинган. Ф. Ориповнинг «Экономика — коммунизм учун курашнинг асосий йўналиши» мақоласи иқтисодий масалалар билан шуғулланувчи сиёсий ахборотчиларга аталган.

Олмалиқдаги кон металлургия комбинати мис эритиш заводи сульфат кислота цехининг мастери К. Мавлонов ўз иш тажрибаси ҳақида ҳикоя қилган. Унинг мақоласи «Сўз чорлайди, тарбиялайди» деб аталади. «Тажриба. Ташаббус. Изланиш» рубрикаси журналда асосий ўринлардан бирини эгаллайди.

Кўргазмали агитация «Методика, тажриба» эса журналга киритилган янги рубрикалардан биридир. Бу рубрика остида безакчи рассомларнинг мақолалари, оммавий-агитация ходимларининг кўргазмали воситалардан фойдаланиш тўғрисидаги ҳикоялари бериб борилади. Журналнинг бу сонида беш йилликнинг якунловчи йилида социалистик мусобақани ташкил этиш масалаларини акс эттирадиган стендлар ва тематик композицияларнинг эскизлари ҳам тақдим этилган.

Журнал саҳифаларида булардан ташқари доклад, сиёсий ахборот ва суҳбатлар учун материаллар, факт ва рақамлар, қизиқарли ахборотлар босилган.

Область Советининг сессияси

НАМАНГАН. Бу ерда меҳнаткашлар депутатлари Наманган область Советининг сессияси бўлди.

Депутатлар область Совети ижроия комитетининг 1974 йилги иш тўғрисидаги ҳисоботини ҳамда ирригация ва мелиорация юзасидан депутатлар доимий комиссиясининг ҳисоботини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Ташкилий масала ҳам кўриб чиқилди. У. Абдураззоқов Наманган область ижроия комитетининг раиси қилиб сайланди.

Исроил томонидан босиб олинган араб ерларида инсон ҳуқуқлари поймол қилинмоқда. Халқаро ҳуқуқ нормаларига хилоф бўлган бундай бебошликлар Тель-Авив ўтказиб келаётган зўравонлик ва террор сиёсатининг ажралмас қисмидир. Суратда: Исроил патрули Қуддус яқинидаги қишлоқлардан бирида тинтув ўтказмоқда.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР

ҲИНДИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ X СЪЕЗДИДА

ВИЖАЯВАДА, 29 январь. (ТАСС махсус мухбирлари). Бугун Ҳиндистон Коммунистик партиясининг X съездида ҳозирги халқаро аҳвол тўғрисида Ҳиндистон Компартияси миллий кенгашининг секретари Бхупеш Гупта доклад қилди.

Ҳиндистон Компартиясининг IX съезди бўлиб ўтганидан кейинги уч йилдан кўпроқ вақт ичида дунёда кўпгина муҳим ижобий воқеалар содир бўлганлигини, бу воқеалар халқаро аҳволни ялпи тинчлик, миллий озодлик, демократия ва социализм фойдасига сифат жиҳатидан ўзгартиришга олиб келганлигини докладчи таъкидлаб ўтди. Воқеаларнинг бундан қувончли ривожи — Совет ҳукумати, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитети тинимсиз кўрсатаётган ташаббусларнинг, КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программасини амалга ошириш йўлидаги ташаббусларнинг натижасидир.

Қудратли жаҳон социалистик системасининг мавжудлиги туфайли, деди сўзини давом эттириб Б. Гупта, ривожланаётган мамлакатлар империализм ва янги мустамлакачилик кирдикорларига муваффақиятли равишда зарба бермоқдалар. Социализм ғоялари учинчи дунёда муттасил обрў-эътибор қозонмоқда. Империализм билан реакция, деди сўнгра Ҳиндистон Компартияси миллий кенгашининг секретари, эндиликда маочилар сиёсатидан катта мадад олмоқдалар, чунки маочилар сиёсатида буюк давлатчилик шовинизми, антисоветизм, қўпорувчилик фаолияти бирга қўшилиб кетмоқда. Маочиларнинг сиёсати империализмга хизмат қилмоқда, бу сиёсат бутун дунёдаги антиимпериалистик ва бошқа тинчликсевар кучларни пароканда қилишга, ривожланаётган мамлакатларни Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдан ажратиб қўйишга қаратилган. Маочиларнинг сиёсати, деб таъкидлади Б. Гупта, халқаро кескинликни юмшатишга қарши ва бинобарин, тинч-тотув яшашга ва ер юзида тинчликка қарши қаратилган.

Докладчи кейинги йилларда халқаро коммунистик ҳаракат эришган муваффақиятлар тўғрисида гапириб, бу ҳаракатнинг мафкуравий бирлигини мустаҳкамлашда, марксизм-ленинизм принципларини ҳимоя қилишда КПСС катта роль ўйнаётганлигини таъкидлади.

Ҳиндистон Компартияси, деди Б. Гупта, коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгаши чақирилиши тарафдоридир, Ҳиндистоннинг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстлиги ҳамда ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш тарафдоридир.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

А. АРХИПОВ,
В. МАТЯШ.

ҚИЗҒИН ТАЙЁРГАРЛИК

РИМ, 30 январь. (ТАСС). Италия коммунистлари ўз партиясининг навбатдаги XIV съездига актив тайёргарлик кўрмоқдалар. Съезд 18 мартдан 23 мартгача Римда ўтказилади. ИКПнинг бошланғич, район, шаҳар ва область ташкилотларида партия амалий фаолияти ва сиёсатининг энг муҳим ва актуал проблемалари, Италия ишчилар синфининг, барча меҳнаткаш аҳолининг манфаатлари учун кураш соҳасидаги вазифалари кенг муҳокама қилинмоқда.

Съезд делегатлари муҳокамасига қўйиладиган масалаларга коммунистлар катта аҳамият бермоқдалар. Бу масалалар мамлакатнинг сиёсий ҳаётида коммунистларнинг роли ҳамда вазифалари, ўнг кучлар ва реакциянинг кирдикорларига зарба беришни кучайтириш, меҳнаткашларнинг иқтисодий талаблари учун ва демократик ислоҳотларни амалга ошириш учун кураш масалаларидир.

ИКП съездига тайёргарлик партия сафлари ўсган ва янада жипслашган шароитда ўтмоқда. «Унита» газетасининг хабар беришича, Компартия аъзоларининг сони 1974 йил охирида 1 миллион 657 минг 895 кишига етган.

А. Новотний вафот этди

ПРАГА, 29 январь. (ТАСС). ЧКП Марказий Комитети партия ветерани, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг собиқ биринчи секретари ва Чехословакия президенти Антонин Новотнийнинг оғир касалликдан кейин кеча 70 ёшда вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилди.

ГДР ЯНГИЛИКЛАРИ

«ЭБЕРСВАЛЬДДА ИШЛАНГАН»

Бельгия шаҳарларининг бири— Антверпендан Эберсвальдга (ГДР) телеграмма келди: «Порт кранларининг биринчи партиясидан ҳурсандмиз. Янги буюртмалар беришга қарор қилдик». Бу — эберсвальдлик машинасозлар тайёрлаган техникага берилган характерли гувоҳнома. Бу ердаги порт кранлари ишлаб чиқарадиган завод Европада энг йирик корхоналардан ҳисобланади. Унинг маҳсулотлари 20 мамлакатга экспорт қилинади. Завод 25 йил мобайнида экспорт учун 2400 дан ортиқ кран тайёрлади. Бу кранлар ҳозир Совет Иттифоқи, Польша, Бразилия, Сурия, Эрон, Кувайт, Бельгия портларида ишлатилмоқда.

Эберсвальд машинасозлари совет ҳамкасблари билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлар, улар ўзаро тажриба алмашиб турадилар. Масалан, Қора денгиздаги Ильичевск портида энг қийин шароитларда «Альбатрос» ва «Сокол» кранлари синаб кўрилди. ГДР ва СССР мутахассислари ҳамкорликда кранларнинг тезлик режими юк кўтариш қувватини ошириш, иш сифатини яхшилаш каби бир қатор техникавий муаммоларни ечишга муяссар бўлдилар.

БЕРЛИН ҚУРИЛИШЛАРИДА

Берлиннинг бугунги манзарасига қурилишлардаги минора кранлари алоҳида ҳусн бериб турибди. 50 минг хонадонга мўлжалланган Ландсберг-шоссе — Вайсензеерверг районида иш қайнамоқда. Аҳоли зич яшайдиган ишчи район лойиҳаси реконструкция қилинмоқда. Ҳозир Берлин қурувчиларини Франкфуртер хиёбони ва Лейпцигерштрасседа кўриш мумкин.

1980 йилгача ГДР пойтахтида чорак миллион киши учун мўлжалланган 55 минг янги квартира фойдаланишга топширилади. Замонавий уй-жой комплекслари ва оригинал архитектурали жамоат бинолари қад кўтаради. Шунингдек, бу ерда шаҳар четидаги ўрмон ва боғлар, сув ҳавзалари тўла сақлаб қолинади. Янги районларда фонтанлар, дарахтзор ва гулзорлар кўп, йўловчилар учун махсус йўлкалар қурилмоқда.

Ушбу рақамларга эътибор беринг: 1973 йилда янги қурилган ёки урушдан кейин тикланган квартираларда пойтахт аҳолисининг чорак қисми яшар эди. 1980 йилга келиб давлат томонидан Берлин учун қабул қилинган программа тўла амалга оширилгандан сўнг пойтахт аҳолисининг ярмидан кўпроқ қисми замонавий ва қулай уйларда яшайдилар.

ГДРда уй-жой қурилиши кўлами ниҳоятда катта. Бу ерда 1971-1975 йиллар мобайнида 500 мингдан ортиқ янги квартира қуриб фойдаланишга топширилиши керак. Ҳозиргача бир миллионга яқин аҳолининг уй-жой шароити яхшиланди. Мактаблар, болалар боғчалари ва яслилари, бошқа жамоат бинолари қурилиши тезкорлик билан давом этмоқда.

Берлин қурувчиларининг келажак режалари яна ҳам катта. 1990 йилга келиб қурувчилар уч миллион квартирани фойдаланишга топширадилар. ГДРда уй-жой қурилиши проблемаси ана шу тарзда ҳал этилади.

В. ХЕНКЕР.
[АПН].

АВВАЛ ЎЗИНГГА БОҚ...

Американинг реакцион матбуоти Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларни «демократизм йўқлиги»да, «бошқача фикр юритувчиларни таъқиб этиш»да айблайди. АҚШнинг ўзига келганда эса, ана шундай уйдирмаларнинг муаллифлари Америка жамиятини демократиянинг чўққиси, деб ҳисоблашади. Аввал ўзингга боқ, кейин ноғора қоқ, дейишган экан донолар. Америкача демократиянинг бугунги аҳволига назар солсак, доналар нақадар ҳақ эканининг гувоҳи бўламиз.

Кейинги пайтларда АҚШда бошқача фикр юритувчиларни таъқиб этиш авжига чиқди. Бу сафар гап Марказий разведка бошқармасининг Американинг ўзида олиб бораётган жосуслик фаолияти устида бораётир. Вазифаси фақат ташқи жосуслик билан шуғулланиш бўлган бу ташкилот АҚШдаги ўн минглаб кишиларни пойлаб юрганлиги ошкор бўлиб қолди. Маълум бўлишича, АҚШда (буни МРБ раҳбари У. Колбининг ўзи ҳам тан олди) 50-йилларнинг ўрталаридан бошлаб жосусликнинг изчил программаси амалга ошириб келинган. Бу программага биноан махсус микрофон ва қурилмалар ёрдамида телефон орқали қилинган суҳбатлар тинглаб борилган. «Тайм» журналининг хабар қилишича, МРБ кузатиб юрган кишилар орасида ҳатто «олий суд аъзоси Уильям Дуглас, бир сенатор ва икки конгрессмен» ҳам бўлган.

Америка шарҳловчиларининг эслатишича, МРБ ташкил этилган 1947 йилдан бошлабоқ конгрессга 200 дан ортиқ таклиф киритилган эди. Қонун тариқасида киритилган бу таклифлар мазкур идора фаолиятини назорат остига олиш ва америкаликлар ҳуқуқини ҳимоя этишни мақсад қилиб қўйганди. Бироқ ана шу таклифларнинг ҳеч қайси бири қонун кучига кирмасдан қолиб кетди. АҚШ Марказий разведка бошқармаси тузилганидан бугунги кунга қадар мамлакат ташқарисидаги жирканч фаолияти учун бир неча бор фош этилди. Чунки у мана чорак асрдирки, бошқа давлатларнинг ишларига ҳаёсизларча аралашуви, жосусликнинг энг жирканч усулидан фойдаланиши билан «ном» чиқариб келди.

1953 йили МРБнинг Эрондаги резиденти Кермит Рузвельт («Ким») бош министр Мосодиқ ҳукуматини ағдариб ташлаш операциясга раҳбарлик қилди. 1954 йили МРБнинг актив иштироки билан Гватемалада Хакобо Арбенснинг қонуний ҳукумати ағдариб ташланди. Орадан етти йил ўтгач, Америка разведкаси Кубанинг Кочинос кўрфазида яна шарманда бўлди. Бу ерда Кубанинг революцион қуролли кучлари ёлланма десантни 72 соат ичида тор-мор келтирди. АҚШнинг Ҳинди-Хитойдаги агрессияси пайтида МРБ Лаосда махфий уруш олиб бораётгани фош этилди. Марказий разведка бошқармасининг жирканч ишлари рўйхатида 1960 йили СССР территорияси устида уриб туширилган «У-2» жосус самолёти воқеаси ҳам бор.

АҚШнинг маълум доиралари МРБнинг навбатдаги жанжалига «Американинг ички иши» руҳини беришга уринишяпти. Улар озроқ ёвузликни тан олиб, кўпроқ ёвузликни бекитишга, яъни Марказий разведка бошқармасининг чет элларда реакцион тўнтаришларни уюштириш, прогрессив кучларни таъқиб этиш сингари жиноятларини яшириб қолишга ҳаракат қиляптилар. «Вашингтон мансли» журналининг маълумотларига кўра, Америка давлат департаментининг чет эллардаги 5435 вакилининг чорагидан кўпроғи МРБ ходимларидир.

Ғарбий Европа матбуоти МРБнинг АҚШ иттифоқчилари бўлган мамлакатлардаги хатти-ҳаракатдан ташвишланиб ёзмоқда. Сўнгги ойларда бу мамлакатларга МРБ ўзининг кўплаб жосусларини юборди. Италияда эса яқинда олий мартабали Америка разведкачиларининг бутун бир группаси пайдо бўлди. Италияда чиқадиган «Эуропео» журналининг ёзишича, Ўрта ер денгизи мамлакатлари соҳилларида МРБнинг сирли «Аполлон» кемаси сузиб юрибди. Грецияда «қора полковниклар» фашистик тўнтаришини МРБ уюштирган деб ҳисоблашмоқда. Яқинда Марказий разведка бошқармасининг Португалия ички ишларига аралашуви фош этилди.

Яман Халқ Демократик Республикасида ҳам АҚШ Марказий разведка бошқармаси томонидан тузилган жосуслик уюшмаси фош этилди. Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, Американинг «ИТТ» корпорациясида номигагина ишлаб юрган жосуслик уюшмасининг аъзолари Исроил разведкаси билан ҳам ҳамкорлик қилишган. Бу МРБнинг сўнгги пайтларда Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида ўз қўпорувчилик фаолиятини авж олдирганини тасдиқловчи яна бир далилдир. Яқинда Ироқда Америка разведкаси кўрсатмаси билан иш кўраётган группа қўлга олинди. Натижада МРБнинг курдлар можаросини авж олдиришга алоқадорлиги маълум бўлди.

Ҳозирги пайтда Латин Америкаси мамлакатларининг кўпчилиги Америка жосуслари билан тўлдириб ташланган. Ўз қўлларида миллионлаб долларга эга бўлган МРБ жосуслари Латин Америкасида Америка империализмига қарам бўлган давлатлар тузишга уринмоқдалар. Бугунги кунда МРБ Уругвай, Бразилия, Боливия, Никарагуа, Гаити ҳукуматларининг маслаҳатчиси эканлиги ҳеч кимга сир эмас. Эквадорда МРБ нақадар қулоч ёйганини бу ерда унинг икки ҳукумати ағдариб ташланганлиги ҳам кўрсатиб турибди. Бу тўнтаришлар, Лэнгли (МРБ жойлашган ер) идорасига 11 миллион долларга тушди. МРБ томонидан Чилида уюштирилган ҳарбий тўнтариш ва террор натижасида 30 мингдан зиёд киши ҳалок бўлди, қолган аҳоли ҳарбий хунта зулмидан азоб чекмоқда.

Ливанда чиқадиган «Бейрут» газетасининг ёзишича, МРБ-нинг собиқ директори Р. Хелмс АҚШнинг Эрондаги элчиси қилиб тайинланиши билан Афғонистонда Америка разведкасининг фаолияти активлашди. Маълумки, деб таъкидлайди газета, Америка разведкаси Афғонистонда М. Доуд ҳукуматига қарши фитна тайёрлашга уринди. Текширишларда Афғонистоннинг собиқ ҳарбий-ҳаво кучлари қўмондони С. Амир билан биргаликда фитнада қатнашган Америка разведкасининг ходими Вашингтондан 10.000 доллар олганлиги аниқланди. Фитна фош этилганидан кейин ҳам Америка разведкаси Афғонистондаги ҳукуматга қарши фаолиятини тўхтатмади. Бултур Афғонистон хавфсизлик кучлари Америка жосуси «Осмон»ни қўлга туширишди. 1974 йилда МРБ кўрсатмаси билан республика тузумига қарши иш олиб борган Американинг ўнга яқин жосуси Афғонистондан чиқариб юборилди. МРБнинг Австралияда ҳам шармандаси чиқди. Вашингтон сайловолди компаниясида Австралияда лейбористлар партияси ҳукуматига қарши миллионлаб доллар сарфлади. Лекин мақсадига эриша олмади.

«Тинчлик корпуси», Халқаро тараққиёт бошқармаси, АҚШ ахборот хизмати сингари ташкилотлар паноҳида иш кўраётган МРБ жосуслари жамиятнинг турли табақалари орасига, чекка районлари ичкарисига кириб олиб, қимматли ҳарбий-иқтисодий маълумотлар тўплашяпти, қонуний ҳукуматлар сиёсатига ишончсизлик туғдиришга, миллий адоват уруғини сочишга, ҳукуматга қарши чиқишлар уюштиришга уринишяпти. Бироқ «Потамак дарёси бўйидаги катта уй» хўжайинлари ўз ерларидан ташқаридаги бебошликлар учун жазосиз қоламиз, деб ўйламасинлар. Социал тараққиёт ва тинчлик кучлари халқларнинг муқаддас ҳуқуқига чанг солмоқчи бўлган ҳар қандай ёвузга зарба беришга қодирдир.

Евг. БЛОК,
доцент.

Совет Ўзбекистони Редакция почтасидан

✦ ҚУДРАТИМИЗ — БИРЛИКДА ✦ ҚУРОЛДОШЛАР УЧРАШУВИ ✦ КОММУНИСТИК МЕҲНАТ ДАРҒАЛАРИ ✦ МЕҲНАТНИ УЛУҒЛАЙМИЗ ✦ ХАЛҚ ИЖОДИ ЧАШМАСИ ✦ ИЛҲОМИМИЗ СЕНДАН, ВАТАНИМ!

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ДЎСТЛАР ДАВРАСИ

Дўстнинг қалби, дўстлик ҳарорати, қуёшдан иссиқ. Унинг баҳори тотли. Чечаклари хушбўй, Улуғ Ленин мангуликка бирлаштирган шу дўстлик даъвати оиламни менга жондош, қондош бўлган қадрдон Украинага, тўғрироғи унинг бир парчаси — Славянка қишлоғига чорлади. Мен 1973 йил август ойида турмуш ўртоғим Азизахон, ўғлим Бахтиёр билан Украина ССРнинг Славянка қишлоғига ташриф буюрдик. Яна ўз юртдошларим билан учрашдим. Бу учрашув гўёки дўстлик байрамига айланиб кетди. Меҳнаткашлар депутатлари район Советл ижроия комитетининг раиси В. Юрченко, депутат Н. Первий, комсомол ходимлари ҳамда кўплаб мактаб ўқувчилари бизни самимий қаршилашар, «Украина ва Ўзбекистон» қўшиғини тинмай куйлашарди.

Қардошлар: «Хуш келибсиз, Тўхтасин Расулевич, ўлкамизга!». «Бизнинг уйимиз — сизнинг уйингиз!» дейишарди. Қалбимда ёлқинли туйғулар, ўзгача шодлик ва бахт қўшиқлари дарёдек мавж урарди. Улар қайта-қайта «Тўхтасин Бобоев, бизнинг тўпчи қаҳрамон» деб такрорлашарди. Бундай пайтларда сархуш ўйларга толасан. Фарғона водийси билан Межелевск районн оралиғидаги масофа 5 минг километр. Бу масофани В. И. Ленин асос солган Ўроқ ва Болға Иттифоқи яқин қилганди-да. Кўз ўнгимда тамоман янги Славянка қишлоғи гавдаланарди. Янги уй-жойлар, файзли боғлар. Одамларнинг кўкси тоғ, димоғи чоғ, руҳияти тетик.

Бундан 32 йил аввал бу ерлар қандай эди, нималар бўлганди ўзи? Туманли, тўзонли, даҳшатли йиллар эди. Славянкаликлар не-не кунларни кўрмади дейсиз, не-не воқеаларни бошидан ўтказмади дейсиз. Ўша йиллари мен миллионлаб тенгдошларим каби қардошларнинг дарду-кулфатларига, ғам-аламларига, айриликларига шерик эдим. Бугун эса уларнинг шодликлари менинг ҳам қувончим! Улуғ ғалабанинг 30 йиллиги яқинлашган сари ўша қонли йиллар воқеалари бир-бир кўз ўнгимдан ўтади.

1942 йили мен Марғилондаги ҳунар-техника билим юртида ўқирдим. Ватан бошига оғир кулфат тушганда ўқишни ҳам тарк этдим. Йигитлар билан Ватан учун, фарзандларим учун, келажак бахт баҳорининг тақдири учун жангга отландим. Она юртимизнинг ҳар бир қарич ери учун ҳаёт-мамот жанги борарди. Кўплар қатори мен ҳам қасамёд қилдим. Ҳамма нарса фронт учун эди. Буғдой ҳам, ўқ-дори ҳам, кийим-кечак ҳам, тўп ва танклар ҳам ҳаммаси, ҳаммаси фронтга! деган шиор майдонга ташланганди. Тўғрироғи, биз орден олиш ёки шуҳрат қозониш учун эмас, Ватан учун жангга кирган эдик. Ҳурматли биринчи президентимиз, Ўзбекистон оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев ўзбеклар дивизиясида ташкил топган 94-артиллерия дивизионида бизларни фронтга кузатиб қолди. Артиллерия командири Норхўжаев ва командирлардан Охунжоновлар бизни жангга бошладилар. 1942 йилнинг август ойларида Москва остоналарида немис-фашист босқинчиларига қақшатқич зарбалар берилди. Кейин Сталинградга отландик. Мен оғир яраландим. 42 кун госпиталда даволангач, яна жангга кирдим. Уруш қурбонсиз бўлмайди, албатта. Юртдошларимдан Эргашбой Фозилов, Ғанижон Пўлатовлардан жудо бўлдим. Улар қаҳрамонларча кўз юмдилар. Лекин бу жанглар ичида Днепропетровск областига қарашли Славянка қишлоғи учун олиб борилган жанг менинг ҳаётимда алоҳида из қолдирди. Днепр дарёси бўйларида бўлган жангларда ўзбекистонликлардан 42 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган унвонга сазовор бўлди. Мен ҳам орден ва медаллар билан тақдирландим.

1943 йил 11 сентябрь. Кечаси муҳим топшириқ олдик. Мен сафдошларни Днепр дарёси ёнидаги Межелевск районига бошладим. Пиёдалар ва тўпчилар Славянка қишлоғига киришди. Душман билан бўлган оралиқ 7 километрдан ошмайди. Жангчилар шу ерда бироз дам олмоқчи, ювинмоқчи бўлишди. Кутилмаганда пиёда аскарлар лейтенанти ҳузуримга чопиб келди.

— Танк, танклар! — деб қичқирди у. — Қани, бекининглар!

Шу пайт Прохоренко, Гаврилик, Пинчуклар дарҳол оёққа туришди.

...Капитан Клепандонинг артиллерия батареяси мажақланган, старшина Алматовнинг 8-батареяси зарба еган, майор Мухаммединовнинг тўпчи полки оғир аҳволга тушиб қолганди. 11 та душман танки Славянка кўчаларига чиқиб олган, улардан 3 таси «Тигр» эди.

Танклар кетма-кет кўчани ларзага солиб, олов сочарди. Кўчада эса менинг 76 миллиметрли тўпим қолган эди, холос. Биринчи танк ўттиз метрли оралиққа келди. Мен унга снаряд билан зарба бердим. Танк мажақланди. Ҳаёт-мамот жанги авжига минди. Яна танклар оқими кела бошлади. Тўпчилир уларни нишонга олиб, мўлжалга урар, мажақланган танклар бир-бирига урилиб, мингашар, ёниб борарди.

Тўпчилардан Прохоренко, Гаврилик ва Пинчуклар (улар сталинградлик жангчилар эди)нинг қўли-қўлига тегмасди. Ниҳоят танклар ўз йўлини ўзгартирди.

— Йигитлар, ўт очинглар, ўт! — буйруқ бердим. Бронтешар снарядлар кетма-кет танкларни ура бошлади. Мажақланган танклар ичида қолган душманлар ташқарига чиқишардию бизнинг ўқимизга дуч келиб ер тишлашарди.

Шу пайт боғлардаги дарахтлар ёна бошлади. Қип-қизил бўлиб пишган олмалар ўт ичида қолди. Кекса нок дарахти илдизи билан қулади. Душманнинг тўртта танки маккажўхоризорни пайҳон этарди. Отишма қизиб кетди. Мен қаттиқ яраландим. Лекин душманнинг «Тигр»идан учтасини ёндириб яралангандим. Яраланган бўлсам ҳам ёнимдаги гранатани сўнгги танкка отдим. Танк портлади. Шунда дўстларим қичқиришди:

— Яша, Тўхтасин! Ғалаба! Ғалаба!

Ҳа, ғалаба бизга кулиб боқди, бахт кулиб боқди. Биз Славянкани малъун ёвлардан озод қилдик...

Бундай эпизодларни кўплаб келтириш мумкин. Мана, шундан бери яқин 32 йилча вақт ўтди. Энди у даҳшатли кунлар, қонли йиллар ортда қолди. Она-Ватанимиз фашист босқинчиларидан озод этилган. 15 буюк оилада бахт еллари, истиқбол еллари эсяпти. Ғалаба баҳори нафасидан ўлкамиз гуркираяпти. Бугунги кунда ўша мен жанг қилган, душмандан озод қилинган Украина ерлари қадрдон Славянка қишлоғи кўз ўнгимда гавдаланмоқда. Славянкалик пионерларнинг мактубига мувофиқ мен оилам билан шу қишлоқда бўлиб қайтдим. Уларга ўз таассуротларимни, жанг йилларидаги даҳшатли воқеалардан ҳикоя қилиб бердим. Эндиликда ўша кунлар такрорланмасин, доимо тинчлик бўлсин. Тинчлик бўлган жойда дўстлик баҳори гуркирайверади.

Тўхтасин БОБОЕВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, запасдаги офицер.

ФАН ВА ҲАЁТ

ХАЗИНА ВА ХАЗИНАЧИЛАР

Ҳозир қорақалпоқ халқи Совет ҳокимияти йилларида тўпланган эллик томдан ортиқ халқ оғзаки ижоди намуналарига эга. Булар орасида ҳатто жаҳон халқлари севиб ўқиётган «Алпомиш», «Қўблан», «Қирққиз» ва бошқа достонлар бор. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали кутубхонасида элликдан ортиқ эпик достонлар сақланмоқда. Уларнинг анча қисми чоп қилинишига навбат кутиб турибди.

Халқ оғзаки ижоди бебаҳо хазина ҳисобланади. Уни кенг оммага етказиб берувчи илм аҳллари — хазиначилардир. Ана шу халқ дурдоналарини тўплашда қорақалпоқ фольклорчиларига қардош республикалар олимлари ва фольклорчилари яқиндан ёрдам бермоқдалар. Жумладан, Н. Каразин, И. Веляев, А. Диваев, Н. Баскаковлар фольклор материалларини тўплаб, уларнинг бир қисмини нашрдан чиқардилар. Қорақалпоқ халқ оғзаки ижоди намуналарини барча совет кишиларининг бой хазинасига айлантиришда А. Тарковский, С. Сомова, С. Мавлонов, Миртемир ва бошқа ёзувчи, шоирларнинг ҳам хизмати беқиёс.

Ҳозир уч фан доктори ва бир қанча фан кандидатлари қорақалпоқ фольклорининг қадимги пайтдан шу кунгача бўлган тарихини яратишда самарали илмий иш олиб бормоқдалар. Улар халқ оғзаки ижоди намуналарини ўз ичига қамраб олган «Қорақалпоқ фольклори» номи билан яқин йиллар ичида йигирма томлик халқ достонларини китобхонларга тақдим қилиш устида ишламоқдалар. Ҳозир шулардан ўн томи «Қорақалпоғистон» нашриётига топширилди. Қозон шаҳридаги нашриётда эса филология фанлари кандидати К. Мамбетназаров томонидан тайёрланган икки томдан иборат қорақалпоқ халқ эртаклари нашр этиляпти.

Бундан ташқари СССР Фанлар академиясининг М. Горький номидаги жаҳон адабиёти институти «СССР халқлари фольклори» сериясида «Қирққиз», «Маспашшо» достонларини қорақалпоқ ва рус тилларида чоп этишга ҳозирлик кўряпти.

Шуни қувонч билан эътироф қилиш керакки, Қорақалпоғистонда фаннинг беқиёс ривожланишида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати оталарча ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда. Биз ана шу ғамхўрликка катта илмий-амалий ишларимиз билан жавоб берамиз.

Н. ЖАПАҚОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали Н. Давқораев номидаги тарих, тил ва адабиёт институти қорақалпоқ фольклори секторининг мудири, филология фанлари доктори.

ҚУВОНЧЛИ САТРЛАР

ПРЕЗИДЕНТГА ҲАЙКАЛ

Охунбобоев номли колхоз правленияси олдида Ўзбекистон республикасининг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевга ҳайкал ўрнатилди. Тантанали маросимдан сўнг ҳайкал супачасига гуллар қўйилди.

Й. МАЛЛАЕВ,
Ғузор райони.

ҚУЛАЙ МОСЛАМА

Челябинск шаҳрида ўтган йили махсус пўлат ёйилма заводининг биринчи навбати ишга туширилган эди. Бу завод ишлаб чиқараётган қурилиш мосламаси Ўзбекистон саноат корхоналари ва қурилиш объектларининг ишга туширилишини тезлаштиришда жуда қўл келмоқда.

Н. КРОХИН.
Челябинск шаҳри.

«БАҲОР» — САФАРДА

«Баҳор» ансамбли санъаткорлари қардош Қозоғистон ССР бўйлаб ижодий сафарга жўнадилар. Раққоса қизлар бир ой давомида Олмаота, Қарағанда, Жамбул, Чимкент каби шаҳарларда бўлиб, ансамблнинг янги репертуари асосида концерт берадилар.

И. РАҲМАТУЛЛАЕВ.
Тошкент.

РАЙОН МАРКАЗИДА

Ульянов район марказида яна бир муҳташам автовокзал биноси қад кўтараётир. Автовокзал ишга тушгач, Ульянов районининг маркази Муғлондан Бухоро, Самарқанд ва республикамизнинг бошқа қўшни район ва область марказларига автобус қатнай бошлайди.

Ж. ЮСУПОВ.
Қашқадарё области.

А. Н. Островский номли Тошкент театр-рассомчилик институтида ёш рассом ва ҳайкалтарошлар ижодига бағишланган кўргазма очилди. Суратда: кўргазма залларидан бири. Бу суратни газетхон О. ЗОЗУЛЯ юборган.

ЯНГИ АНЪАНАЛАР — ҲАЁТГА

КЕЛИН-КУЁВЛАР УЧУН

Норин районида янгича урф-одатларни ҳаётга татбиқ этишга катта эътибор беряпти. Айниқса, комсомол тўйлари шодиёна, серфайз ўтказилаётир.

Умумий овқатланиш корхонасининг ресторан ва кафеларида янгича тўй базми учун буюртмалар қабул қилинмоқда. Тажрибали ошпаз, кабобпаз ва сомсапазлар меҳмонларга намунали хизмат кўрсатади. «Норин» ресторанида дастлабки комсомол тўйи бўлиб ўтди. Икки бахтиёр ёш ишчи Анатолий Гапиенко билан Людмила Галушковаларнинг тўйи мароқли ўтказилди.

Калинин номли колхоздаги «Зебо», Норинкапа қишлоғидаги «Роҳат», Ф. Энгельс номли колхоз марказидаги «Лола» кафелари ҳам келин-куёвлар хизматига мослаштириб, қайта жиҳозланди.

О. МУСАЕВ,
Наманган области.

ТАНҚИД БУРЧАГИ

СИФАТЛИГИ ШУ БЎЛСА...

Шаҳарни айланиб юриб, Собир Раҳимов район Махсидўзлик кўчасига жойлашган 16-пойафзал магазинига кирдим. Пештахталарда кўзни оладиган пойафзалларни кўриб, ҳавасим келди. Шундай жойдан қуруқ чиқишни ўзимга эп кўрмай ботинка харид қилдим. Унда Қўқон пойафзал фабрикасининг тамғаси бор эди. Давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилган бу пойафзални бир ҳафтагина кийдим, холос. «Оғзи» очилиб, таг чарми кўчиб кетди.

Бир нарсага ҳайронман. Фабриканинг сифатли маҳсулоти шу бўлса сифатсизроғи қанақа бўларкан?!

З. НАЗАРОВ,
ишчи.
Тошкент.

АВТОБУС КУТИБ

Биз Навқот қишлоғида яшаймиз. Кўпчилик яшаш жойидан анча узоқда ишлайди. Лекин, улар давлат ишига ҳамма вақт ҳам ўз вақтида етиб боролмайди. Бунга сабаб—автотранспорт хизматининг ёмон йўлга қўйилганлигидир. «Навқот — Бешариқ» маршрутида қатновчи автобусларни соатлаб кутишга тўғри келяпти. Бу ҳол меҳнаткашларнинг қимматли вақтларини йўқотишга, кайфиятларини бузишга олиб келаётир.

Ҳурматли редакция! Биз бу масалада тегишли ташкилотларга бир неча марта мурожаат қилдик. Бироқ, улар конкрет чора-тадбирлар кўриш ўрнига чиройли ваъдалар билан қаноатланишяпти. Бу ҳол қачонгача давом этаркин?!

И. ОЧИЛОВ,
К. БЕГМАТОВ,
ва бошқалар.
Фарғона области.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

САЁҚ ЮРГАН...

Газетанинг 1974 йил 18 декабрь сонида «Хизматингиз шуми?» сарлавҳали танқидий мақола босилган эди. Ушбу материал юзасидан Ўзбекистон ССР Маданият министрлигидан қуйидаги жавоб олинди:

Мақолада қайд қилинган фактлар тўла тасдиқланди. Ўзбекистон ССР Давлат филармонияси қошидаги тўй бюроси ўз олдига қўйган вазифани уддалай олмай қолган. Унинг раҳбарлари ишга совуққонлик билан қараб, молия хўжалик қоидаларини қўпол равишда бузишга йўл қўйганлар. Интизомсизлик билан меҳнаткашларнинг талаб ва истакларини менсимай келганлар. Бу масала республика Маданият министрлиги коллегиясида муҳокама қилинди. Министрлик буйруғи билан Ўзбекистон ССР Давлат филармонияси оператив бўлимининг бошлиғи А. Алихўжаев вазифасидан бўшатилди. У бундан буён Маданият министрлиги системасида маъмурий-раҳбарлик лавозимида ишламайди. Тўй бюросининг директори А. Абдураҳмонов ишдан олинди. Тўй бюросининг фаолияти устидан қаттиқ назорат ўрнатмагани, молия хўжалик ишини издан чиқаргани учун Ўзбекистон ССР Давлат филармонияси директори Қ. Содиқовга қаттиқ виговор берилди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги тўй бюроси фаолиятини янада яхшилаш чора-тадбирларини ишлаб чиққан.

ГАЗЕТХОНЛАР ИЖОДИДАН

СЕН ҚУЁШ БИРЛАН

(ШОНЛИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯГА)

Кўнгил боғи чарақлар нурфишоним сен қуёш бирлан,
Чаманлар ранги порлар навқироним сен қуёш бирлан.
Билурман, доҳимиз Ленинга фарзандсан садоқатли,
Тилак сози билан янграр замоним сен қуёш бирлан.
Ҳамиша сен элимнинг раҳнамоси, жон-дилидурсан.
Ҳаёт гулзори обод қаҳрамоним сен қуёш бирлан.
Бутун дунёда тинчлик барқарор азмингдан, эй устоз,
Яшар осуда одам, соябоним сен қуёш бирлан.
Само парвозида сен партиямнинг машъали ёниқ,
Нурафшон илму фандан бу жаҳоним сен қуёш бирлан.
Сенинг куч-қувватинг-ла келди бунёдга бу бўстонлар,
Фалак бирлан ўпишган ошиёним, сен қуёш бирлан.
Кўнгилдан қутлагай Маҳбуба мангулик баҳорингни,
Олур баҳра ҳамиша хонумоним сен қуёш бирлан.

Маҳбуба **РАҲИМ** қизи.

ТЎРТЛИКЛАР

Ерлар ҳосил бермас — қониқ
бўлмаса,
Ижодкор йўқ — юрак ёниқ
бўлмаса,
Ижод — ҳаёт денгизида
сузмоқдир,
Адашурсан манзил аниқ
бўлмаса.

Инсоннинг меҳридан эрийди
тош ҳам,
Балки ундан олган ҳоврин оташ
ҳам.
Шу бой хазинангни аяма,
инсон,
Ундан баҳра олсин қари ҳам,
ёш ҳам.

Нурмат БОЗОРБОЕВ,
хизматчи.

ЭПИГРАММАЛАР

«Педагогик поэма»ни,
Ўқир доим хитоб билан.
Шўхлик қилса ўғил-қизи
Сўнг туширар китоб билан.

Комиссия келган кун фақат
Кўргазмали дарс ўтар Бақо.
Бошқа пайтда қўлда журналдан
Бўлак бўлмас унда ҳеч вақо.

Ўткир САИДОВ,
ўқитувчи.

ЮРАК

Оз-оздан бу юрак олади териб,
Доноликнинг энг бир яхшилик-
ларин.
Нуроний — чароғон қалбга тан
бериб,
Ҳар ким топа олур дилрабо сўз
чин.
Қуёш булоғидек топ-тоза, зилол,
Қалб сўзин халойиқ тотса, дерлар:
бол!

АДОЛАТ

Юртимда адолат, Ватан гулистон,
Фидойимиз унга, унга — бизнинг
жон.
У борки, ўлкамда қадрдон
барча, —
Еру сув, осмонда, ҳар қайда,
ҳар он!

ПОЭЗИЯ

Ҳаёт жуда гўзал — поэзиядек,
Тараққиёт — жони! Туролмайди
тек.
Келинг, азим дунё гулшандай
кулсин,
Иноқлик унсину, низо битсин лек!

Тўлқин РАЖАБИЙ.

Газетхон Низом **ҲОЛИҚОВ** чизган бу расмларда (чапдан) Тошкент электр двигатель заводининг ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётган ишчиси, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ҳалимжон Ғопиров, Москва районидаги пахта тозалаш заводининг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ ва Октябрь революцияси орденлари кавалери Жўрабой Аҳмедовлар.

ТАНИШИНГ: БЕШ ЙИЛЛИК ЗАРБДОРЛАРИ

ИККИ ЧИНОР

ЛАВҲА

Район марказидаги анҳор ёқасида икки туп чинор бор. Улар бўйдор, шохлари атрофга тарвақайлаб кетган, жуда салобатли кўринади. Чойхонага кириб қолсам беихтиёр ана шу чинорларга тикилиб қоламан. Уларнинг мағрур туриши, ниҳоятда узоқ умр кўриши, ёзин-қишин ҳордиқ чиқаришга келган кишиларни қанотлари остига олишига ҳавасим келади.

Ана шу чинорлар негадир менга икки паҳлавон ишчи — Турсунбой Жалилов билан Умарали Касбулановни эслатади. Иккови ҳам забардаст, зуваласи пишиқ, меҳнаткаш ва дилкаш кишилар. Улар ҳамма вақт халққа нафим тегсин дейди. Ўз касбини жондилдан севади.

Турсунбой аканинг ҳаёти ўзи бир тарих. Унинг «Узсельхозтехника» Марҳамат район бирлашмаси устахонасига ишга келганига қирқ йил бўлди. Қирқ йилдан буён темирчи, қўлида босқон. Қанча-қанча ускуна, эҳтиёт қисмлар унинг қўлидан сайқал топди.

— Илгари темирчилик цехимизда ҳамма иш қўлда бажарилларди, — дейди Турсунбой ака, — ҳозир корхонамиз маҳсулотига талаб ошиб боряпти. Ҳайдов, чопиқ тракторлари, бульдозер ва экскаваторларнинг копоти, рамалари, камёб деталлрини қайта тиклаш технологияси такомиллаштирилди. Қўшимча поток линиялар ишга туширилди. Буларнинг ҳаммаси қишлоқ хўжалик машиналарининг умрини узайтиришга, меҳнат унумдорлигини кўтаришга баракали таъсир кўрсатмоқда.

Шогирд етиштирмаган устоз мевасиз дарахтга ўхшайди. Буни яхши англаган Турсунбой ака янги келган ишчиларга ёрдамини аямайди. Уларга қўшимча касб ўргатади, фойдали маслаҳатлар беради. Йўлчи Собиров, Аҳмаджон Ёқубов, Усмон Ҳакимов, Исмоил Сотволдиевлар Турсунбой акани «меҳрибон устозимиз» дейишади. Меҳнатда, ҳаётда ва ўзаро муомалада унга эргашадилар. Устанинг кўксини безаб турган Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат Белгиси» орденлари ва бир қанча медалларга ҳавас билан қарашади. У тотув оиланинг бошлиғи, ажойиб мураббий ҳамдир. Саккиз ўғил-қизи бор. Фарзандларининг бари одобли, ўқимишли, меҳнатсевар бўлиб ўсяпти. Турсунбой Жалилов тўққизинчи беш йиллик топшириғини уч ярим йилда уддалаган. Ҳозирги кунда 1976 йил ҳисобига меҳнат қилаётир. Айни вақтда жамоат ишида ҳам фаоллик кўрсатмоқда. Райком аъзоси, халқ судининг маслаҳатчисидир.

Клуб одамлар билан тўла. Минбарга кўтарилган нотиқ «Полвонтош» нефть конининг ишчиси Умарали Касбуланов ҳақида илиқ гаплар айтди. Уни ишчан, тадбиркор, принципиал, ҳамиша олға интиладиган ишчилардан деб мақтади. Шундан кейин унинг фаолияти мени қизиқтириб қолди. Нефтчилар ҳузурига бордим. Умарали меҳнат постида экан. Қудуқдан қайнаб отилиб чиқаётган «қора олтин» махсус мосламалар ёрдамида пўлат қувурларга узатиляпти. Унинг йўналишини бир маромга солиб туриш, кам маблағ, меҳнат сарфлаб кўп маҳсулот қазиб чиқариш ҳар бир ишчи, нефтчининг муқаддас бурчи, жонажон ишидир.

Умарали ўз бурчини аъло бажаради. Шу билан бирга тинмай изланади. Нефть қудуқларининг маҳсулдорлигини кўпайтириш, «бир томчи» ҳам маҳсулотларнинг нес-нобуд бўлмаслиги ҳақида қайғуради. Илгари нефтни ер остидан тортиб олишга хизмат қилувчи штангага қалин брезентдан алоҳида-алоҳида ғилдиракчалар кийдириб қўйиларди. Умарали Касбуланов брезент ғилдиракчалар ўрнига қалин резинадан тайёрланган конуссимон сальник ўрнатишни таклиф қилди. Бу тадбир меҳнат унумдорлигини кескин оширди. Маҳсулот салмоғини кўпайтирди. Шунингдек, у нефть йиғиндисини марказий бакларга махсус мослама-насослар ёрдамида юбориш усулини ишлаб чиқди. Эндиликда ана шу ихтирочилик таклифлари туфайли йилига 6000 сўмлик давлат маблағи тежаб қолинаётир. Кўплаб нефть ва нефть маҳсулотларининг исроф бўлишига чек қўйилди.

Қўқондаги нефтчилар техникумини битиргач, ёш ишчининг ғайрати янада жўшиб кетди. Меҳнатсеварлик, одамларга меҳрибонлик каби фазилатлари камол топди. Кўпчиликка ибрат бўлди. Обрў-эътибор қозонди. КПСС сафига ўтди. Бригада бошлиғи даражасига кўтарилди. Ҳозир 12 ишчига бош-қош. Кичик, ширин коллектив амалга ошираётган ишлар бутун Андижонга ёйилган. Дозруғли бригада ишчилари тўғрисида ҳамма ерда илиқ, самимий гапларни эшитиш мумкин. Уммат Иброҳимов, Фахри Осмонов, Зокир Абдуллаев, Аҳмаджон Отахоновларнинг таърифи достон бўляпти. Чунки улар ўз касбига меҳр қўйган, моҳир ишчилардир. Коллективнинг ғайрат-ташаббуси туфайли ойлик, йиллик планлар доим ошириб бажарилмоқда.

Умарали Касбуланов бригадаси коммунистчасига ишлаш, коммунистчасига яшашга аҳд қилган. Улар бугуннинг рекорди — эртанги кунда ҳаммамиз учун нормадир, деган жанговор шиор остида меҳнат қилишяпти. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан бригада ишчилари зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилдилар.

Икки чинор. Икки ишчи, ижодкор инсон. Уларнинг эзгу ниятлари, мақсадлари бир. Халққа, партияга садоқатини меҳнатда намойиш этишдир.

Қ. ТОШБОЛТАЕВ,
Андижон области.

КАТТА ФУТБОЛ

Совет Иттифоқининг футбол чемпионати 12 апрелдан бошланиб, 9 ноябрда тугайди. Кўпчилик ўйинлар (22 тур) якшанба кунлари ўйналади. Аммо мамлакат кубоги ўйинлари бундан ҳам эрта — 23 мартда бошланади. Бу сафар кубок ўйинларининг ҳамма босқичларида рақиблар ўзаро илгаригидек икки марта эмас, бир мартагина учрашадилар. СССР футбол федерациясида ТАСС мухбирларига мана шу гаплар маълум қилинди.

Мамлакат чемпионатида биринчи давра билан иккинчи давра ўртасида (17 августдан 5 сентябргача) танаффус қилиш мўлжалланган. Бу танаффусдан ўртоқлик халқаро учрашувларида фойдаланилади. Ўйинчиларнинг формасига тааллуқли яна бир янгилик бор. Эндиликда ҳар бир команда футболчисига мавсум бошида маълум бир номер «бериб қўйилади». Ўйинчи мавсумдаги ҳамма ўйинларни мана шу номерни тақиб ўйнайди.

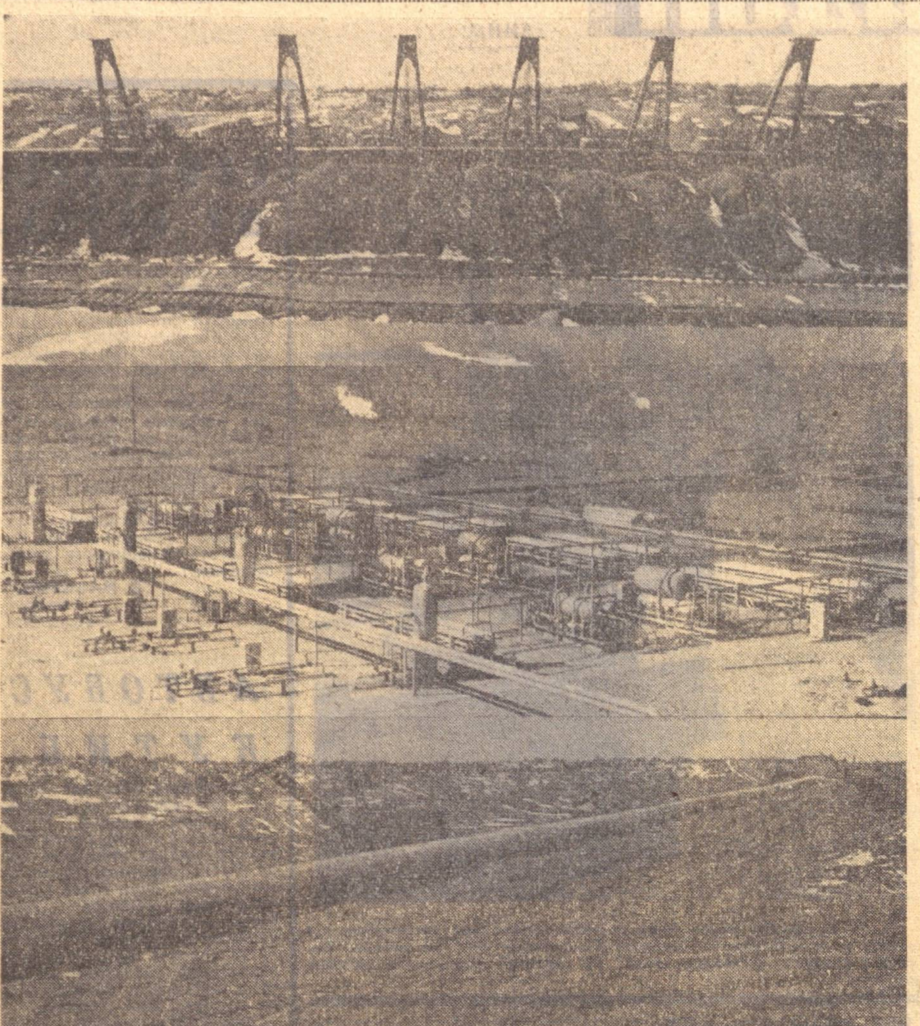

Ҳозир Ўрта Осиё-Марказ газ қувури мамлакатимиз марказининг саноат районлари ва чет элга ҳар куни 90 миллион куб метр газ етказиб бермоқда. Бу қудратли газ оқимини таъминлаб туриш учун системани такомиллаштириш, янги газ магистраллари қуриш керак. Шунинг учун ҳозир газопроводнинг бешинчи навбати бунёд этиляпти. Суратларда: 1. Қувур ётқизувчи трактор отряди трассада. 2. Газ кони участкаларидан бири. 3. «Союзпроводмеханизация» трестининг механизациялашган колоннаси қувурлар ётқизмоқда.

В. Таран фотолари.

АХБОРОТ

ҚАШҚАДАРЁ

НУР ДАРЁСИ

«Ирмонтажстрой» трестининг 33-кўчма механизациялашган колоннаси қурувчилари Қарши — Керкичи электр линиясининг иккинчи навбатини қуриб тамомладилар. Улар 85 километр масофага юқори кучланишдаги электр қуввати етказиб берадиган линияни монтаж қилдилар.

Навоий ГРЭСидан келаётган нур Қарши магистраль каналининг қудратли насосини ҳаракатга келтиради, қардош Туркманистон ССРнинг бир неча районлари, Керки шаҳри ва Гаурдак олтингугурт комбинатига ҳам етиб боради.

«ЭЛЕКТР ҚОРОВУЛ»

Қарши дашти қурувчилари адресига узоқ Уралдан электр нурини ўчириб-ёндирадиган «У-220» маркали автомат мосламалар келтирилди. Бу автомат чўлқувар нурчиларнинг буюртмаси билан «Уралэлектротяжмаш» заводининг коллективи тайёрлаган.

Автоматдан иккитаси Қарши магистраль каналининг энг муҳим — учинчи ва олтинчи насос станцияларига ўрнатилади. Улар электр линиясида авария содир бўлишининг олдини олади. Нурчилар бундай автоматларга «электр қоровул» деб ном қўйишди.

БАМ ҚУРУВЧИЛАРИГА

Шаҳрисабз консерва заводи коллективи қардош Украина меҳнаткашларининг дастурхонига 200 минг сўмлик консервалар жўнатган эди. Яқинда улар ишлаб чиқарган помидор шарбати пастаси, турли сабзавотдан, узум ва анор сувлари, тоғ неъматлари ва гиёҳлардан тайёрланган консерваларнинг навбатдагиси Байкал — Амур темир йўли магистрали қурувчиларига юборилди.

КИЕВЛИКЛАР СОВҒАСИ

Қарши шаҳри меҳнаткашлари Украина ССР Министрлар Советининг Давлат қурилиш комитетига қарашли махсус бошқармасидан ажойиб тухфа олдилар. Украиналик ҳайкалтарошлар доҳий В. И. Лениннинг бронзадан ишланган, бўйи 7,5 метрлик ҳайкалини юборишибди.

Доҳийнинг улуғвор ҳайкали Қарши шаҳрида янгидан қурилган Советлар уйининг олдига ўрнатилади. Ҳайкалнинг икки томонида фонтанлардан сув пуркаб турилади. Хиёбон барпо қилинади.

«МИНСК-32» ҲИСОБЛАЙДИ

Область ижроия комитети ҳузурида территориал ҳисоблаш маркази ташкил қилинади. Ҳисоблаш маркази йирик саноат корхоналарида, қурилиш ташкилотларида меҳнатни ташкил этиш, иш ҳақи тўлаш ишларида ёрдам беради. Бу ишларни амалга оширишда «Минск-32» ҳисоблаш машинасидан фойдаланилади.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

САНЪАТДА КАМОЛ ТОПГАНЛАР

ЕТУКЛИК

Ҳошимжон ўша кунни сира эсидан чиқармайди. Область кўриги давом этаётган эди. Навбат Ҳошимжон аъзо бўлган Андижон машинасозлик заводининг бадиий ҳаваскорлари коллективига келди. Улар кўрик ҳайъатининг ҳукмига драматург Комил Яшиннинг «Бўрон» операси асосида тайёрланган спектаклни ҳавола қилдилар. Зал томошабинлар билан лиқ тўла. Олдинги қаторда жюри аъзолари ўтиришибди. Ҳошимжон ҳаяжонда. Ҳаяжонланмай бўладими? Заводдошлари биринчи ўрин сизларники бўлиши керак, дейишди. Ҳозир улар ҳам залда ўтиришибди. Ҳошимжон асарнинг бош қаҳрамонларидан бўлган Жўра қиёфасида. У Норгулни севади. Лекин икки ёшнинг пок муҳаббатига қишлоқ бойи раҳна солади. Жўра нойлож куйиб-ёниб куйлайди. Спектакль давомида Ҳошимжон Жўрадаги оташ муҳаббат ва курашчан руҳни яхши очиб беради. Томоша тугагач, жюри раиси, Охунбобоев номидаги Андижон область музикали драма ва комедия театрининг режиссёри Г. Исмагилов ва шу театрнинг таниқли артисти Ж. Раҳимовлар Ҳошимжонни катта муваффақият билан табриклайдилар ва театрга ишга таклиф этадилар...

Йигирма бир ёшли Ҳошимжон актёрлик санъатини қунт билан ўргана бошлади. Машҳур артистларнинг этагидан маҳкам тутди. Аббос Бакиров, Ойсар Иброҳимов каби атоқли санъаткорларга шогирд тушишга муваффақ бўлди. У биринчи марта «Оқ нилуфар» спектаклидаги Ариака образини муваффақиятли талқин қилди.

1964 йилда Ҳошимжонга Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг машҳур «Бой ила хизматчи» драмасидаги бош қаҳрамон Ғофир образини яратишдек шарафли масъулият юкланди. Бу ёш актёр учун жуда катта ишонч эди. Ғофир образини тайёрлашда Аббос Бакиров Ҳошимжоннинг энг яқин устози бўлди. У ўзининг бой тажрибасини истиқболли шогирдига астойдил ўргатди. Худди шу образ устида олиб борилган тинимсиз ижодий иш Ҳошимжоннинг актёр сифатида шаклланиши ва маҳоратини оширишда қимматли мактаб ролини ўйнади.

Эндиликда Ҳошимжон Олимжонов Андижон театрининг етук артистларидан бири. У ҳозиргача театр саҳнасида 50 дан ортиқ образни муваффақиятли талқин этиб, талабчан томошабинларга манзур қила олди. Ўзи эса, уларнинг тилига тушиб, дилида эъзозланди. Бир-бирига сира ўхшамаган Арслон («Икки коммунист»), Кузьмин («Ватан ишқи»), Товонбек («Салтанат ларзада»), Хонтўра («Рустам»), Ҳожи («Нурхон»), Асқар Давронов («Прокурор»), Эзоп («Эзоп»), Обиджон («Сўнгги нусҳалар») каби қаҳрамонлар санъатсеварлар фикрича ижроси мукаммал даражада ниҳоясига етказилган роллар саналади. У қайси ролда ўйнамасин, бирдек куч-ғайрат сарфлайди, томошабинга манзур қилмагунича тиниб-тинчимайди.

— Ҳошимжон диапазони кенг, ҳаракатчан актёр, — дейди театрнинг бош режиссёри Собиржон Йўлдошев. — У яратган ҳар бир образ томошабинда чуқур таассурот қолдириб ,унинг қалбини забт эта олади. Ҳошимжон ҳамиша изланишда. Бу эса, актёр учун биринчи номерли муҳим фазилатдир.

Сўнгги йилларда Олимжонов талантининг яна бир қирраси кўрина бошлади. 1970 йилда «Ўзбекфильм» студиясининг режиссёри Альберт Хачатуров Ҳошимжонни суратга олаётган «Саратон» фильмига таклиф қилиб, механизатор йигит Сотиволди образини яратишни топширди. Унинг кинодаги дастлабки қадами ҳам дадил бўлиб образни муваффақиятли талқин қила олди. Бунда унга СССР халқ артисти Наби Раҳимовнинг қимматли маслаҳатлари, йўл-йўриқлари қўл келди. Атоқли санъаткор «тасодифий» шогирдининг муваффақиятидан чексиз хурсанд бўлиб, унга ўз суратини тақдим этди. Расм орқасида шундай ёзув бор: «Укам Ҳошимжонга авал одамийлик, кейин санъат, ундан кейин шону-шуҳрат ёр бўлсин. Шуларнинг ҳаммасида муваффақиятлар тилайман».

«Тожикфильм» студиясининг режиссёри Абдураҳим Қуддусов Москва телевидениесининг буюртмаси билан Садриддин Айнийнинг «Қуллар», «Дохунда» ва «Одина» асарлари асосида кўп серияли телефильмни суратга олмоқда. Ҳозир фильмнинг дастлабки олти серияси тайёр бўлди. Ҳошимжон худди шу фильмда етакчи ролларидан бири Балбашни талқин қилди.

Ҳошимжон яхши оиланинг бошлиғи. Унинг беш фарзанди бор. Учтаси мактабга қатнайди. Ўртанчи ўғли Абдуманноп 7 синфда ўқийди. Унинг ҳам санъатга ҳаваси зўр. У чалган рубоб куйлари кўпларга манзур бўлмоқда. Кўрикларда қатнашиб турибди. Ота изидан борса ажаб эмас.

Ҳошимжон Олимжонов жамоат ишларида ҳам фаол қатнашиб туради. У театр партия ташкилотининг секретари. Секретарь ва ёрдамчи режиссёр сифатида театр ёшлари орасида катта тарбиявий ишлар олиб бормоқда. Ҳозир театрда Ҳошимжонга шогирд сифатида эргашаётган ёшлар ҳам талайгина. Қобилжон Мадаминов, Обиджон Саидбурхонов, Тоҳир Қурбоновлар ана шулар жумласидандир. Бутун коллектив қатори ана шу ёшлар ҳам яқинда Ҳошимжон Олимжоновга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист унвони берилганидан бениҳоя хурсанд. Биз ҳам Ҳошимжонга янги ижодий парвозлар тилаймиз.

Х. ҚУРОНБОЕВ.

ИНСОН ВА ТАБИАТ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ДАФНА БАРГЛАРИ

Ўзбекистоннинг жанубида дафна — лавр барги ҳосилини йиғиш мавсуми тугади.

Бу ўсимликнинг дастлабки қаламчалари Кавказдан академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик-узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтининг Денов селекция станциясига бундан ўн йил муқаддам олиб келинган эди. Қора денгиз соҳилида ўсадиган ва намликни хуш кўрадиган бу кўчатлар олимларнинг меҳр-муҳаббат билан парвариш қилишлари туфайли Сурхондарё субтропикларидаги қурғоқ ерларда ўзига иккинчи макон топиб, чуқур илдиз отди, эндиликда чакки ҳосил бермаяпти. Масалан, Денов станциясининг тажриба участкасида гектарнинг ўндан бир қисмига тўғри келадиган майдондан 4 центнер дафна барги йиғиштириб олинди.

Дафна дарахтини эндиликда кўпдан-кўп ҳаваскор боғбонларнинг боғларида ҳам кўриш мумкин.

ТОҒЛАРДА ҚИШ БАЙРАМИ

Ўтган якшанба куни Фарғонадан етмиш километр нарида жойлашган ҳамиша оппоқ қор кўрпаси тўшалиб турадиган Олой тизма тоғларининг этакларида анъанавий «Снежинка-75» қиш байрами бўлиб ўтди. Фарғона шаҳрининг тўрт мингдан ортиқроқ қурувчилари, нефтчилари, тўқувчилари ўз оилалари билан, фарғоналик студентлар ана шу ажойиб ва қизиқарли спорт байрамида иштирок этдилар. Бу байрамни илон изи тоғ сўқмоқларида учиб юрадиган чанғичилар бошлаб бердилар, шундан кейин чанғиларда ва чаналарда оммавий сайр бошланди, қор ўйинлари бўлди, жозибали спорт аттракционлари ўтказилди.

«Снежинка-75» байрамида қирғизистон кончилари ҳам иштирок этдилар.

Я. ШЕРФЕДИНОВ

1975 йил 29 январда таниқли татар совет композитори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Ягья Шерфединов 81 ёшида тўсатдан вафот этди.

Я. Шерфединов ўз меҳнати фаолиятини 1916 йилда бошланғич мактаб ўқитувчилигидан бошлади. У Москва Давлат консерваториясини тамомлагандан сўнг узоқ йиллар радиокомитетда, театрларда, ўқув юртларида ва болалар муассасаларида ишлади.

Я. Шерфединовнинг ижоди бой ва кўп қиррали эди. У яратган асарлар орасида «Янгиер» кантатаси, «Қайдасан, менинг муҳаббатим», «Арзихон» музикали комедиялари, «Нурхон» музикали драмаси каби салмоқли ижод намуналари бор эди.

Партия ва ҳукумат Я. Шерфединовнинг ижодий фаолиятини ва актив жамоатчилигини муносиб тақдирлади. У музика санъати тараққиётидаги хизматлари учун «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби» Фахрий унвонига, шунингдек, Ўзбекистон ССР Олий Советининг фахрий ёрлиқларига сазовар бўлган.

Республика музика санъати тараққиётига кўп куч ва қобилият сарфлаган талантли композитор, толмас заҳматкаш ва камтарин инсон орамиздан кетди. Унинг ёрқин хотираси қалбларимизда абадий сақланади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР КОЛХОЗЛАРИ ВА КОЛХОЗЛАРАРО ТАШКИЛОТЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Давлат страхование Бош бошқармаси колхозлар ва колхозлараро ташкилотларнинг барча раҳбарларига маълум қиладики, СССР Олий Совети Президиумининг 1967 йил 28 августдаги «Колхозлар мулкини давлат мажбурий страхование қилиш ҳақида»ги Фармонига биноан

ЎЗБЕКИСТОН ССР СТРАХОВАНИЕ ОРГАНЛАРИ

1975 йил учун колхозлар ва колхозлараро ташкилотларнинг мажбурий страхование қилиниши керак бўлган мулкларини ҳисобга олишга киришдилар

Колхозлар ва колхозлараро ташкилотларнинг қуйидаги мулклари давлат мажбурий страхованиесига қабул қилинади:

— қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили (табиий пичанзорлардан ташқари);

— қишлоқ хўжалик ҳайвонлари, уй паррандалари, қуёнлар, мўйнали ҳайвонлар, асаларилар;

— бинолар, иншоотлар, узатувчи қурилмалар, кучли ишчи ва бошқа машиналар, транспорт воситалари, асбоб-ускуналар, овчилик кемалари, овлаш қуроллари, инвентарлар, хомашё маҳсулотлари, материаллар ва кўп йиллик дарахтлар.

Колхозлар страхование тўловларини Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Колхозлар мол-мулкини давлат йўли билан мажбурий страхование қилиш тўғрисида» 1967 йил 30 декабрда чиқарган 697-сонли қарорида қабул қилинган ставкалар бўйича 1972 йил 22 майдаги 213-сонли ва 27 декабрдаги 559- сонли қарорларида белгилаб қўйилган қуйидаги муддатларда тўлайдилар.

БИРИНЧИ МУДДАТ 1 ИЮЛГАЧА — 30 процент миқдорида;

ИККИНЧИ МУДДАТ 15 СЕНТЯБРГАЧА — 30 процент миқдорида;

УЧИНЧИ МУДДАТ 1 НОЯБРГАЧА — 40 процент миқдорида.

Тўловлар СССР Давлат банки бўлимларидаги Давлат страхование инспекциясининг счетига пул ўтказиш йўли билан амалга оширилади. Колхозлар страхование тўловларини белгиланган муддатларда тўлаб боришлари шарт. Страхование тўловлари белгиланган муддатларда тўланмаган тақдирда тўланмаган пул (алоҳида жорий счётлардан ташқари) давлат ва кооператив корхоналари ҳамда ташкилотлари учун бюджет тўловлари бўйича белгиланган тартибда жорий счётлардан ушлаб қолинади.

Тўловларни кечикиб тўлаганлик учун ҳар бир кечикилган кунга тўловлар муддати тугаган куннинг эртасиданоқ 0,05 процент ҳажмида пеня ундирилади.

Колхозлараро корхоналар, ташкилотлар ва бирлашмаларнинг қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили, чорва моллари ҳамда бошқа мулклари ҳам колхоз мулклари страхованиеси учун белгиланган тартибда страхование қилинади.

Колхозлар ва колхозлараро ташкилотларнинг мол-мулкларини тўғри ва ўз вақтида давлат мажбурий страхованиесига ўтказишнинг катта хўжалик, сиёсий аҳамиятини ҳисобга олиб, Ўзбекистон ССР Давлат бош бошқармаси колхозлар ва колхозлараро ташкилотларнинг барча раҳбарларидан, бош бухгалтерларидан, экономистлар ва бошқа мутахассислардан страхование тўловларини тўғри белгилашда давлат страхованиеси инспекцияси ходимларига ҳар томонлама яқиндан ёрдам беришларини илтимос қилади.

Страхование қилинган мол-мулклар табиий офат туфайли шикастланса ёки нобуд бўлса, колхоз ва колхозлараро ташкилотлар раҳбарлари бу ҳақда давлат страхование инспекциясига дарҳол хабар қилишлари лозим. Страхование ходимлари нобуд бўлган ёки шикастланган мол-мулкларнинг миқдорини аниқлаб, кўрилган зарар учун страхование ҳақини тўлайдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШ БОШҚАРМАСИ.

АККРЕДИТИВ — ЙЎЛДА ПУЛ САҚЛАШНИНГ ЭНГ ҚУЛАЙ ВА ИШОНЧЛИ УСУЛИДИР

АГАР СИЗ КОМАНДИРОВКАГА, КУРОРТГА ЁКИ УЗОҚ САФАРГА ЙЎЛГА ЧИҚСАНГИЗ, ПУЛИНГИЗНИ ОМОНАТ КАССАГА ҚЎЙИБ АККРЕДИТИВ ОЛИНГИЗ!

Аккредитив — шахсий ҳужжат бўлиб, у ёки бу шаҳар ва район омонат кассасига қўйилган пулни мамлакатнинг истаган шаҳар ва районидаги омонат кассадан олиш мумкин.

АККРЕДИТИВНИНГ ИККИ ТУРИ МАВЖУД: 1000 сўмгача исталганча ва 300 сўм қўйиш мумкин.

1000 сўмгача бўлган аккредитивга қўйилган пул омонат кассаларда бир йўла ҳаммаси тўланади.

Аккредитивга қўйилган 300 сўмни тўла ёки 100 сўмдан бўлиб олиш мумкин.

Аккредитив эгасига икки ҳужжат — аккредитив ва унга контроль қоғози берилади. Бу ҳужжатларни айрим сақлаш керак.

Аккредитив бўйича пул омонат эгасига паспорт ёки паспорт ўрнида ўтадиган ҳужжат кўрсатилгандагина берилади.

Аккредитив берилган кундан бошлаб тўрт ойгача яроқли ҳисобланади.

ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ АККРЕДИТИВИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Давлат меҳнат омонат кассаларининг Ўзбекистон республика бошқармаси.

1975 ЙИЛ 13-14 ФЕВРАЛЬ КУНЛАРИ
САМАРҚАНД ШАҲРИДА
ШАҲАР ОФИЦЕРЛАР УЙИ БИНОСИДА
(Ленин кўчаси)

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ ОРТИҚЧА ТОВАРЛАРИНИ СОТИШ БЎЙИЧА

КЕНГАЙТИРИЛГАН
РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ САВДО ЯРМАРКАСИ
ОЧИЛАДИ

Барча система ва идоралар савдо ташкилотларининг, шунингдек, иттифоқдош республикалар саноат корхоналарининг вакиллари таклиф қилинади.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги. «ЎЗТОРГПОСРЕДКОНТОРА».

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.10 — МОСКВА. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Биз бунёдкор ёшлармиз. 18.45 — **«Ахборот».** 19.00 — Турмуш ва маданият». 19.40 — Ота оналар университети. 20.15 — Ўн минут музика. 20.25 — **«Ахборот».** 20.45 — **«Бўстон».** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 24.00 — **Хоккей: «Спартак» — ЦСКА.** 00.45 — Спортлото. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — **Илк муҳаббат** (бадиий фильм). 12.25 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Мультфильм. 19.40 — СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси. В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 20.10 — Бизнинг кичик циркимиз. 20.50 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (5-серия). 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.30 — **Монолог** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.25 — ТОШКЕНТ. 19.30 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.10 — Фильм-концерт. 21.05 — Тошкент янгиликлари. 21.20 — **Салом, Гнат** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 31/I да **Аида,** 1/II да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/I да **Кўрмайин босдим тиканни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/I да **Навоий Астрободда.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/I да **Биринчи бўса** (19.00).

КИНО

Маккеннинг олтинлари — «ҚОЗОҒИСТОН» (12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 20.00), «ДРУЖБА» (11.00, 13.30, 16.10, 18.30, 21.00).

Полициячи бўлган эди — «ДРУЖБА» (12.00, 14.00, 15.30, 17.15, 19.00, 21.30), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Олтин будда сири — «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 15.00, 19.00, 21.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Севишганлар қиссаси — «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Эркак ва қиз — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Оливер — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Янги центурионлар — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Авлодлар нидоси — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Ҳаводаги саргузаштлар — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

«ЎЗБЕКСВЯЗЬСТРОЙ» ТРЕСТИ кабелчи монтер мутахассислиги бўйича

КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларга Совет Армияси сафида хизматини ўтаган эркаклар қабул қилиниб, бутун ўқиш давомида улар ойига 75 сўмдан стипендия билан таъминланадилар.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Тингловчилар ўқишни тамомлаганларидан кейин «Ўзбексвязьстрой» тресті корхоналари томонидан қурилаётган объектларда ишлаш учун юборилади.

Меҳнат ҳақи — ишбай.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕС: Тошкент—69. Қорасарой кўчаси, 1-проезд. 3-уй, телефон 48-25-43.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон ССР Театр жамияти ва маданият ходимларининг Республика касаба союз комитети СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати, кекса театр режиссёри, Театр жамияти правлениесининг аъзоси

Аббос БАКИРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Чорвачилик илмий-тадқиқот институти коллективи институт директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари И. Хидировга опаси

Каромат ХИДИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Иқтисод институти институт секторининг мудири, иқтисод фанлари кандидати А. О. Ортиковга отаси

Ортиқ ОДИЛБЕКОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✱ ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. — 03184. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 26.